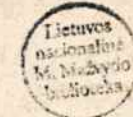

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vėliu.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SAJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXV. No. 31.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), BALANDIS (April), 25 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

Trumanas griežtai pasmerkė Rusijos melo propagandą

Washington, D. C. — Prezidentas Trumanas, kalbėdamas Amerikos laikraščių leidėjams, griežtai žodžiais pasisakė prieš Sovietų Rusijos vadama melo ir kiršinio propagandą. Jis pareiškė, kad yra pavedęs valstybės sekretoriui Dean Achesonui imtis organizuoti informacijos žinybą, kuri visame pasaulyje pradėtų stiprią tiesos akciją prieš bolševikų melą ir apgavystę. Prezidentas prašė laikraštinius jam pa-

dėti informuoti visas pasaulio tautas, kad JAV "neturi tikslo mestis į karą, išskyrus tą atvejį, jei reiktų ginti laisvę".

Prezidento kalba buvo atsakymas į Amerikos laikraščių sąjungos įteiktą jam raginimą, kad šio krašto užsienio informacija būtų paversta galingesnio šaltojo karo ginklu. Iš kalbos aišku, kad prezidentas Trumanas tam pilnai pritaria ir jau padarė atitinkamų žygių tuo reikalu.

BOLŠEVIKAI ŠAUDYS Į VISUS UŽSIENIEČIŲ LĒKTUVUS

Augsburg, Vokietija. — Vokietijoje buvo nugirstas per radiją bolševikų įsakymas visiems jų naikintuvams ir priešlėktuvinei apsaugai, kad ji be atodairios šautų į kiekvieną užsienių lėktuvą, kuris be žinios praskristų bet kurią Sovietų sieną. Prie įsakymo buvo prijungtas paaiškinimas, kad pastaruoju laiku didelis skaičius lėktuvų, nežinomos valstybės, bet amerikoniškos gamybos, perskrenda Rusijos sienas. Bolševikiškas radijo ragina visus Rusijos gyventojus stiprinti apsaugą sienų, kurias pažeidžia tie "amerikietiški lėktuvai".

Tuo būdu toliau klaidinami savo krašto žmonės, norint pateisinti rengimąsi karui. Gi tie "amerikietiški lėktuvai", kurie suka Rusijos okupuotų kraštų padangėse, yra bolševikiški, gauti iš Amerikos dar karo metu, tik jų ženklai uždėti stalinieški. Gerai būtų, kad Rusijos kareivis paklaustų ir dėtų juos žemėn.

Naujas JAV ambasadorius Kanadai

Washington, D. C. — Prezidentas Trumanas yra numatęs naujuoju ambasadorium Kanadai paskirti Valstybės Departamento protokolo šefą Stanley Woodward. Ši vieta laikoma gana reikšminga ir gera, nes yra arti savo krašto. Buvęs Ottawoje ambasadoriumi Lawrence Steinhardt, kaip pamename, neperseniai žuvo lėktuvo katastrofoje.

SOVIETAI REIKALAUJA PASITRAUKTI IŠ TRIESTO

Washington, D. C. — Amerikoje ir Vakarų Europoje sukėlė didelį nustebebimą nauja Sovietų Rusijos nota, kurią Jungtinėms Amerikos Valstybėms, Anglijai ir Prancūzijai balandžio mėn. 21 d. Maskvoje įteikė sovietų užsienio reikalų viceminist. A. Gromyko. Notoje reikalaujama vakariečius atitraukti savo karines igulas iš Triesto miesto (Italijoje), kaip tai buvo numatyta sutartyje su Italija dar 1947 m. Sovietai kaltina vakariečius, kad jie Trieste laiko "nelegalią karinę

bazę", graso tuo būdu taikai ir ligi šiol neskiria, Triestei gubernatoriaus, priklausančio nuo Saugumo Tarybos.

Ryšium su šia nota primenama, kad kaip tik sovietai trukdė susitarti dėl Triesto gubernatoriaus ir sudaryti civilinę valdžią, kuri pakeistų karines igulas. Vadinasi, savo kaltę primeta kitiems. Nota stebimasi dar ir dėl to, kad turi tikslą kiršinti pasaulio opinią prieš vakariečius ir pridenkti Rusijos apsimelavimą dėl incidento Baltijos jūroje.

Sventieji Metai — Jubiliejiniai Atlaidai KUNIGŲ VIENYBĖS RUOŠIAMA LIETUVIŲ EKSKURSIJA Į ROMĄ

Fatimą, Liurdą ir kitas šventoves

Lėktuvu Liepos 30 d. iš New Yorko ir Bostono ant rytojaus jau Europoje

Paskutinė diena rezervacijoms — gegužės 31 d.
Dėl registracijos ir smulkesnių informacijų:

KUN. JONAS BERNATONIS

94 Bradford St., Lawrence, Mass. (Tel. 7356)

Popiežius Pijus XII prie Š. Petro Bazilikos Vatikane yra sveikinamas Belgijos skautų maldininkų. Skautas berniukas (invalidas) bučiuoja Sv. Tėvo žiedą.

Jung. Valstybės pasiruošusios karui su Sovietų Rusija

Trumanas tarėsi su respublikonų vadais

Washington, D. C. — Sekmadienį, balandžio 23 d. patirta, kad praeitą savaitę Trumanas turėjo pasitarimą ir su respublikonų vadais. Po to valstybės sekretorius Acheson parašė griežtą notą Rusijai, kaltindamas bolševikus nušovus Amerikos neginkluotą lėktuvą Baltijos jūroje. Prezidentas Trumanas gavo respublikonų vadų užtikrinimą bešališkai remti mūsų krašto užsienio politiką. Kai kurie respublikonai norėjo,

tas svarsto ką toliau daryti: rašyti kitą notą, kreiptis į Jungtines Tautas ar Tarptautinį teismą. Galimas dalykas, kad "šaltasis karas" gali išsauti "karštąjį".

Vakariečiai siūlo Berlynui bendrus rinkimus

Berlynas — Berlyne, kaip žinoma, seniau buvo bendra miesto taryba, bet bolševikų sabotazas ir kiršinimas ją suskaldė, ir dabar miestas turi atskiras tarybas vakarių ir rytų zonoms. Vakariečiai pasiūlė rusams praveisti bendrus rinkimus. Siūlymas bolševikams yra nemalonus, nes juos stato į kėblią padėtį. Laisvi rinkimai parodytų kitokį Berlyno veidą, negu bolševikai nori matyti.

JUNGTINIŲ TAUTŲ SAJUNGAJ (UN) PENKERI METAI

Washington, D. C. — JAV iš savo pusės pareikalavo, kad iki gegužės mėn. 1 d. būtų uždarytas Čekoslovakijos generalinis konsulat Čikagoje. JAV vyriausybė taip pat pareikalavo satisfakcijos savo tarnautojai Pragos ambasadoje Miss Katharine Kosmak, kurios pažintis su vienu čekų, JAV knygyno vedėju Pragoje, apšauktas "politine". Valstybės Departamento savo notoje dar pastebėjo, kad Čekoslovakija savo elgesiu

UN daug kartų buvo pavertę "lėlių teatru" ir savo propagandos arkluku. Dėl bolševikų sabotazos ir jų pastangų į UN įtraukti komunistinę Kiniją, o pravaryti nacionalistinę, UN išgyvena savotišką krizę, kuri gali ją visai palaidoti arba padaryti dar klusnesniu Sovietų Rusijos įrankiu.

Generalinis UN sekretorius Trygve Lie, komunistų simpatikas, tuo reikalu išvyksta į Europą ir Maskvą.

Amerikos padėtis yra rimta

Pareiškė Dean Acheson. — Sovietai atmetė JAV protesto notą. — Siūlyoma nutraukti su jais diplomatinis ryšius. — Komunistai nori "Trijų Didžiųjų" pasitarimo.

Maskva — Sovietų užsienio reikalų ministr. A. Višinskis š. m. balandžio 21 d. įteikė Maskvoje US ambasadoriui adm. Alan G. Kirk notą, kurioje užsispyrę tvirtina, kad ties Liepoja skraidė, šaudė ir fotografavo amerikiečių karinis lėktuvas B-29. Sovietai ypač pyksta ir vadina "absurdu" JAV reikalavimą, kad daugiau to nepasikartotų.

Washington, D. C. — Gavęs antrąją Sovietų notą, Valstybės sekretorius Dean Acheson pareiškė, kad jis nėra nusistatęs skubinti karštojo karo, tačiau padėtis dėl bolševikų užimtos taktikos yra susidariusi rimta. Valstybės sekretorius griežtai žodžiais pasmerkė Kremliaus vedamą kiršinimo akciją ir siekia sudaryti sunkumų tuo pačiu metu įvairiose pasaulio vietose. Acheson čia priminė Trieste ir Dardanelius, prie kurių bolševikai vėl kimba.

McCormack, atstovas iš Massachusetts, kalbėdamas dėl Sovietų notos, pareiškė: "Aš jau seniai jaučiau, kad laikas skubiai artėja, kai JAV ir kiti laisvi kraštai nebegalės toliau toleruoti Sovietų Sąjungos įžulumo ir visiško nepaisymo ir tarptautinės teisės nuostatų. Toks Sovietų Sąjungos nusistatymas ir pastaroji nota reikalauja iš mūsų imtis tvirtos akcijos. Man atrodo, kad jau laikas priartėjo atsispyrę tvirtina, kad ties Liepoja skraidė, šaudė ir fotografavo amerikiečių karinis lėktuvas B-29. Sovietai ypač pyksta ir vadina "absurdu" JAV reikalavimą, kad daugiau to nepasikartotų.

Siems atstovų grieštiesiems siūlymams priešingai pasisakė Vito Marcantonio, atstovas iš New York, laikomas komunistų sekėju, kuris siūlė šaukti "valstybių ir visiško nepaisymo ir tarptautinės teisės nuostatų patiektą sąmatą".

Suglaustos žinios

▲ Danija nusileido bolševikų spaudimui ir sutiko duoti jiems bazę Barnholmo saloje (Baltijos jūroje) neva gelbėjimui skęstančių laivų. Ta sala yra labai svarbi strateginiu atžvilgiu. Bolševikai tos bazės pareikalavo po išgalyto "Liepojos incidento".

▲ Izraelio valstybė šiomis dienomis švenčia savo dvejų metų nepriklausomybės sukaktį.

▲ Denacifikacijos teismas Frankfurte (Vokietijoje) baigė savo darbą. Nuo 1946 m. jis peržiūrėjo 200,000 nacių bylų. Apie šimtas nuteistųjų nacių tebesėdi kalėjimuose.

▲ Bolševikai Vienoje (Austrijoje) praėjusią savaitę šventė penkerių metų miesto "išvadavimo" sukaktį. Pralkabomis ir manifestacijomis kalė žmonėms į galvą, kad jie dabar turi "tikrą laisvę" ir "gerą gyvenimą".

▲ Užsieniečių studentų JAV yra 26,433 iš 125 kraštų ir mokosi 1,210 mokyklų.

▲ Rockefeller, multimilijonierius ir žibalo karalius, paskyrė \$1,000,000 Massachusetts Institute of Technology (M.I.T., Cambridge, Mass.).

▲ Didžiausia pasaulyje JAV kongreso biblioteka š. m. balandžio mėn. 24 d. susilaukė 150 metų amžiaus.

▲ Prezidentas Trumanas su keliais savo vyriausybės nariais praeitosios savaitės pabaigą praleido karinėse bazėse, susipažindamas su naujųjų ginklų veikimu.

▲ Lenkijos R. Katalikų Episkopatas nepasirašė susitarimo su valstybe. Lenkijos spaudos agentūros paskelbtas, kard. S. Sapiehai išvykus Romon, susitarimas buvo vyriausybės siūlomas susitarimo tekstas, vyskupų nepasirašytas. Komunistai gali neįsileisti atgal Lenkijon kard. Sapiehą.

▲ Burmos pasiuntinys Nyun Jung. Valstybėse buvo priverstas palikti savo postą Washingtone.

REIKALAUJA DARDANELIŲ

Maskva — Sovietų jūros ministerijos organas "Raudonasis Laivynas" vėl iškėlė senas Rusijos pretenzijas į Dardanelius.

Tas raudonasis laikraštis reikalauja revizijos 1936 m. Montreux Konvencijos, pagal kurią Turkijai buvo pavesta Dardanelių sąsiaurių kontrolė su teise neleisti praplaukti karo laivams. Paminėtasis laikraštis, užsipuldamas Turkiją, rašo:

"Turkai pardavė savo krašto nepriklausomybę imperialistams. Skaitlingos karo ir civilinių patarėjų grupės tvarko kaip nori Turkijos ūkį ir karines pajėgas. Amerikos laivyno eskadros yra dažni svečiai Marmuro jūroje ir turkų aerodro-

mai tarnauja Amerikos aviacijai. Anglų - amerikiečių kariuomenė valdo Graikiją. Vyksta nuolatinės provokacijos prie Graikijos - Bulgarijos ir Graikijos - Albanijos sienų. Išdavikiškoji Tito klika tapo lekajais anglų - amerikiečių".

Daro dar ir kitokių užmetimų. Rusijai esą visuomet iš Turkijos pusės buvę neleistai laisvai sąsiauriais praplaukti į Viduržemio jūrą. Taip pat kludė Britanija, Prancūzija ir Austrija.

Montreux sąsiaurių susitarimo revizijos rusai buvo pareikalavę 1946 m., tačiau, niekam nepritarus, tas klausimas iki šiolie buvo užmirštas.

Įdomu, kad Sovietai, kurie neseniai per komunistų taip vadinamas

"mokslininkų taikos konferencijas", vedė visur "taikos akciją", dabar griebiasi karą provokuojančių veiksmy.

Rusias ir antras gelbėjimosi laivelis

Londonas. — Anglijoje esančio JAV laivyno karininkai praneša, kad švedų laivai Baltijos jūroje iš vandens ištraukė dar antra žūminį plaustą (gelbėjimosi laivelį), kuris pat buvo tuščias ir sušaudytas. Jis dar nėra smulkiau ištyrinėtas. Pirmasis laivelis, kurį anksčiau aptiko ir ištraukė anglų prekinis laivas "Beechland", turi panašius ženklus, kaip ir dingęs Privateer lėktuvas. Yra aiškiai nustatyta, kad jis nepriklausė jokiam B-29, kurį bolševikai sako nušovę. Toliau tyrinėjimas pirštų nuospaudos, iš kurių norima nustatyti asmenis, kurie galėjo gelbėti tais dviems plaustais.

Prezidentas palaiko būtų nuomos kontrolę

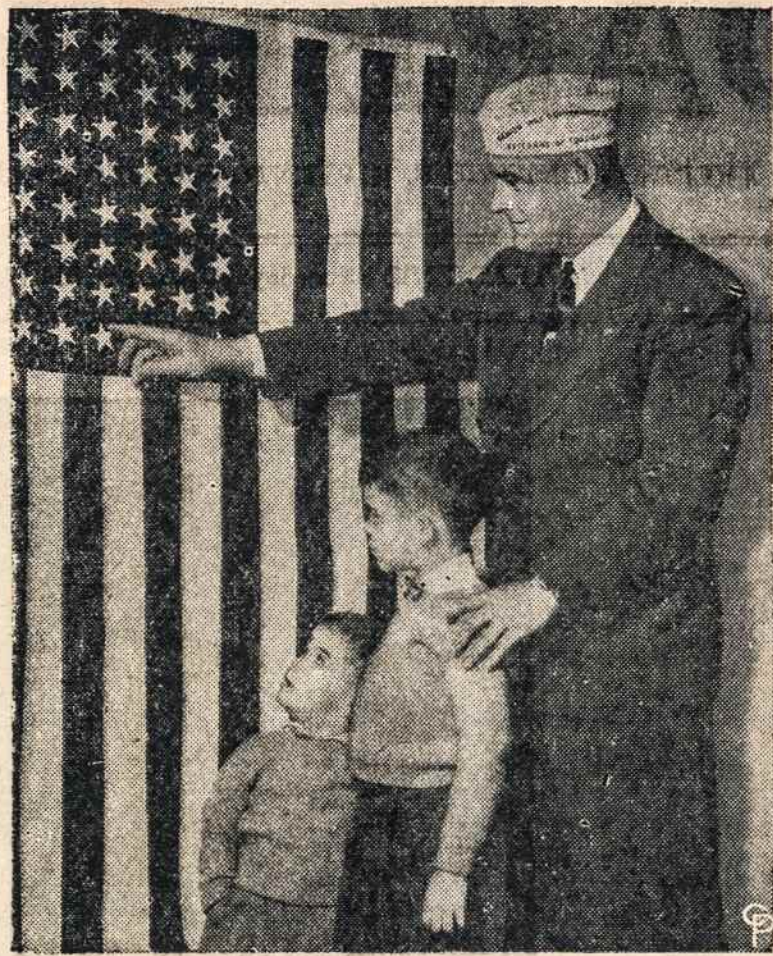
Washington, D. C. — Prezidentas pasiūlė Atstovų Rūmams ir Senatui būtų nuomos kontrolės įstatymą pratęsti dar vieneriems metams, būtent, iki 1951 m. birželio mėn. 30 d. Prezidentas nurodė, kad krašte yra dar tokia padėtis ir būtų stoka, jog be to įstatymo atsirastų nerimo ir spekuliacijos.

BRITAI ATSIKAKO NUO DP LEGIONO

Londonas — Iš Londono pranešama, kad peritais metais Londone buvęs sumanymas vietoj trūkstančių britų savanorių sudaryt svetimšalių legioną. Projektą rėmęs apsaugos ministeris Alexsanderis. Jį palaikė konservatoriai, nurodydami, kad tūkstančiai lenkų ir baltiečių stotų savanoriais. Kadangi numatomas tik vienas priešas — SS, tai DP mielai stotų į legioną ir jais galima būtų pasitikėti. Š. m. kovo 29 d. konservatorius Amery tą reikalą vėl iškėlė, bet naujasis apsaugos minist. Strachey davė griežtai neigiamą atsakymą. Esą tirta, ar toks legionas nebūtų tinkamas pakeisti britus Vokietijoje, bet rasta, kad legionas tiems uždaviniam netinkamas. Kaip žinoma, Strachey stipriai priekaištaujamas jo tariamas ar tikras palankumas komunistam.

Tremtinių transportas į Bostoną

Praneša, kad laivas "General Heintzelman" su tremtiniais iš Vokietijos, kuris turėjo įplaukti į Commonwealth Pier, So. Boston, antradienio rytą, balandžio 25 d., įplauks trečiadienio rytą, balandžio 26 d. Tuo laivu atvyksta 61 lietuvių tremtinių šeima. Massachusetts valstijos išvietintiems žmonėms priimti komisija,

Veteranas maj. Charles Rolls (New York) aiškina mažiems US piliečiams vėliavos reikšmę, rengdamas juos Lojalumo dienos šventei.

VAKARŲ VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖ SUPYKO

Frankfurtas, Vokietija. — Vakarų Vokietijos vyriausybė smarkiai širsta ant Anglijos ir JAV, kad buvo vetuoti du įstatymai: pajamų mokesčių (taksų) ir civilinės tarnybos. Kaip žinoma, aukštieji vakariečių komisarai Vokietijoje turi teisę vetuoti tokius vokiečių leidžiamus įstatymus, kurie gali sunkinti okupacinių pajėgų padėtį. Tuo tarpu vokiečiai, naudodamiesi nesantika tarp Rytų ir Vakarų,

darosi vis mažiau sukalbami ir stato vakariečiams vis didesnius reikalavimus. Jie negalvoja, kas pasidarytų, jei vakariečiai jų neremtų ir ne laikytų ten savo kariuomenės.

Lattimore buvęs komunistas

Washington, D. C. — Louis F. Budenz, liudija, kad Owen Lattimore buvo 'komunistų cėlės' Pacifiko Instituto nariu.

Budenz pareiškė senato užsienio santykių komisijai, kad jis žinąs Lattimore, Tolimųjų Rytų ekspertą, turėjusį santykius su dviem "Sovietų agentais". Jis tuos du agentus įvardijo, būtent, Frederick Vandербilt Field, instituto viršininką, ir Philip Jaffe, buvusį "Amerasia" žurnalo redaktorių.

Budenz liudijo prisiekdamas, kad Pacifiko Institutas nėra komunistinė organizacija, tačiau jame buvo komunistų cėlė, kuri buvo kartą pasigrobusi tą organizaciją savo kontrolėn.

Suomiai išdavė Sovietams

Helsinki, Suomija — Suomijos valdžia išdavė Sovietų Rusijai tris asmenis, kaip karo kriminalistus. Sovietų Rusija kaltina ir reikalauja išduoti 56 asmenis, kaip "didžiausius karo kriminalistus", tačiau gavo tik tris. Bet ir tas parodo Suomijos valdžios nuolaidumą.

Spaudos puslapiuose

AMERIKIEČIŲ LĒKTUVAS IR SOVIETŲ PROTESTAS

Rusai pareiškė amerikiečiam protestą dėl "sienos pažeidimo". Jei Washingtonas galėtų dėl to keno protestą priimti, tai tik Latvijos ar Lietuvos ministerio Washingtone, bet ne iš Višinskio. Višinskio protestas panašus į urzgimą lokio, kuris, suleidęs dantis į stirmos gerklę, bitelei koją nuspaudė ir emė urgti bičių spiečiui, kad jos pažeidžia jo dantų valdomą karalystę. Višinskio teisė — plėšriųjų žvėrių teisė. Dėl to rusų protesto pasisakydama Europos spauda sutartinai pažymi, kad Baltijos valstybių teritorija nėra Rusijos teritorija ir kad Baltijos krašto okupacija nėra pripažinta. Laisvojo pasaulio nusistatymą tuo klausimu gerai iliustruoja šveicarų "Die Tat" (4. 13.):

"Rusų bausis riksmas dėl amerikiečių lėktuvo duoda idomų tarptautinės teisės klausimą, kuris regimai buvo primirštas. Būtent, Washingtonas tebeiliko diplomatinis santykius su Latvijos, Estijos, Lietuvos valstybėm ir šitų kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą nėra pripažinęs. Dėl to Washingtonas negali pripažinti, kad Baltijos teritorijos perskridimas būtų sienos pažeidimas. Sukeliamas didelis triukšmas dėl svetimio laikino pasirodymo ties Liepajum, bet patys rusai Latviją mindo šimtais tūkstančių ba-

ty, kai jiems tai strategiškai naudinga... Molotovas kitados iškilmingai pareiškė: "Paskutinių dviejų dešimtmečių partitės sukūrė gerą pagrindą konsoliduoti santykiam tarp Sovietų Sąjungos ir jos Baltiškųjų kaimynų. Yra netiesa, kad tarpusavio pagalbos paktai reiškia Sovietų Sąjungos kišimąsi į Estijos, Latvijos, Lietuvos reikalus. Visai priešingai, pasirašiusiųjų valstybių suverenumo neliečiamybė šiuose paktuose yra pripažinta ir nesikišimo principas yra juose sustiprintas". Taip kalbėjo Molotovas 1939. 10. 31. Nepraėjo metai, ir 1940. 6. 17. (į Lietuvą 6. 15. ELTA) raudonoji armija įžygiavo į Baltijos kraštus, ir tas pats Molotovas aneksavo tris valstybes — Latviją, Estiją, Lietuvą. Dabar jis skundžiasi, kaip nuskriausta nekaltybė, amerikiečių lėktuvu, kuris pažeidęs erdvės neliečiamybę viršum Latvijos. Bet kaip Molotovas vykdė savo nesikišimą į Latvijos reikalus? Naktį, 1941 m. iš birželio -3 ir 14 dieną, motorizuota kariuomenė, susidedanti iš rusų tautybės saugumo policininkų, užpuolė Latviją, kad tūkstančius latvių ištrauktų iš lovy, sugrūstų į purvinus gyvulinius vagonus ir išgabentų į Sibirą. Taip baigėsi tada Latvijos tragedija. Taip baigėsi tada Molotovo žodžio laužymas..."

APIE VILNIAUS GETHĄ

Prancūzų "Le Figaro Litteraire" (3. 11.) įsidėjo Dr. Mark Dvorzeckio straipsnį apie Vilniaus žydų gethą. Trys epizodai plačiausiai aprašomi: getho komendantas žydas Genns, 1943 m. žydų naikinimas Paneriuose, žydų ryšiai su sovietų parašutinininkais.

Plačiau aprašomas getho diktatorius Jacob Genns, kurio žinioje buvę visi Lietuvos gethai. Vokiečiai paskyrė jį getho komendantu, kurio žinioje buvo ir žydų policija, nors jis taip pat buvo žydas. Manydamas, kad žydus išgelbėti galima kuo uoliausiai vykdant gestapo reikalavimus, jis palaikė gerus ryšius su gestapu, saviškiam buvo labai griežtas, net "lietuvių kareiviai, kurie stovėjo prie getho vartų, Genns bijojo ir jam praeinančiam atiduodavo pagarbą". Tačiau 1943 m. rugsėjo mėn. ir jis buvo gestapo apkaltintas palaikęs santykius su sovietų partizanais ir sušaudytas.

Labai smulkiai aprašoma, kaip iš Vilniaus buvo išgabenti 5,000 žydų į Panerius ir sušaudyti. Jiems buvo paskelbta, kad 5,000 žydų sa-

vanorių perkels į Kauną, kur daugiau vietos ir geresnis maistas. Tuos savanorius užkaltuose vagonuose nugabėnė į Panerių stotį. Kai žydai pastebėjo apgaulę, daug kas puolėsi bėgti. Keliasdešimčiai pasisekė pasislėpti miške.

Vilniaus gethe veikusios dvi žydų rezistencinės organizacijos: "F. P. O." ir "Yehiel". 1942 m. vasario m. vienas F.P.O. narys (Rusanovič) pranešė, kad Vilniaus apylinkėse miškuose pasirodžiusi sovietų parašutinininkų grupė. Vitenbergas su jais susirišo. Jie pripažino F.P.O. reguliaria sovietinių partizanų sąjungos grupę. Jai pavesti tam tikri uždaviniai — žinias rinkti, drauge su parašutinininkais organizuoti sabotažą ir t.t. Parašutinininkai žadėjo pagalbą savo ruožtu F.P.O. Tačiau vietos gyventojų iduoti parašutinininkai pateko į vokiečių rankas. Tada F.P.O. igaliojo Soniā Madeisker ir Cesiā Rosenberg prasiveržti pro frontą, pasiekti Maskvą ir susirišti su centrine partizanų vadovybe. Po daugelio nuotykių abidvi delegatės sugrįžo nesumezgusios ryšio su Maskva.

SOVIETŲ NOTA DĒL TRIESTO SMERKIAMA

Roma. — Italijos užsienio reikalų minist. Carlo Sforza, kalbėdamas atstovų rūmuose Triesto klausimu, pareiškė, kad bolševikai, kišdamiesi ne į savo reikalus, mus verčia Triesto klausimą greičiau patiemis spręsti. Jis pareiškė vilties, kad bus galima su Jugoslavija geruoju susitarti. Tuo jau po savo kalbos jis priėmė jugoslavų pasiuntinį Romoje Mladen Ivekovitch.

Belgradas. — Oficialūs Jugoslavijos sluoksniai pareiškė, kad bolševikų nota išduoda jų piktus imperialistinius tikslus. Bolševikai siekia dviejų dalykų: prikišti savo nagus prie Triesto ir sukliudyti Jugoslavijos ir Italijos betarpiškas derybas šiam klausimui taikiai išspręsti. Vakariečių diplomatai, esantieji Belgrade, mano, kad Sovietų nota gali tik pagreitinti Italijos ir Jugoslavijos susitarimą, ko bolševikai labai nepageidauja.

Chiang išsivadėjo Hainan

Yulin, Hainan Sala — Chiang Kai-šek, nacionalistų vadas, be kautynių užleido komunistams

daugiau kaip pusę Hainan salos. Jis įsakė gyventojams išsikraustyti į saugesnę vietą. Numatoma, kad komunistai užvaldys visą salą.

Rusija paleido "sūvius" į Norvegiją

Maskva — Rusijos bolševikų spauda smarkiausiai puola Norvegiją, kaltina jos vadus, kad jie užleidžia Amerikai steigti savo krašte militarę bazę. Toji bazė esą būsianti "spyruoklė Jung. Valstybių puolimui".

Rusų spauda puola Norvegiją, kad ji priėmė Amerikos ginklus pagal Atlanto sutartį.

Kiniečių komunistai turi sprausminius lėktuvus

Kobe, Japonija. — Amerikiečių karo lėktuvai, skraidę netoli Kinijos pakrančių, yra pastebėję, kad komunistų orinės pajėgos naudoja sprausminiais (jet) lėktuvais. Pirmą kartą jie pastebėti balandžio mėn. Jų buvo apie aštuonetas. Manoma, kad tie lėktuvai yra iš Sovietų Rusijos gauti arba net ir jų pačių lakūnų valdomi.

Gegužės Mėnesio Knygutė

Gegužės mėnu yra skiriamas SVC. P. MARJOS garbė. Lietuvoje žmonės kaimuose rinkdavosi ir berželiais nukaišytas seklyčias ir ten suklaupę prie Dievo Motinos paveiklo užtraukdavo SVEIKA MARJIA, DIEVO MOTINA! Palaiškyme tas gražias tradicijas ir čionai Amerikoje — melskimės prie Marijos per gegužės mėnesį.

"Darbininko" administracijoje galima gauti GEGUŽĖS MĒNESIO knygutę, kurioje yra labai gražūs skaitymai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Ji turi 184 puslapius. Kaina tik 50c. Norintieji knygutę įsigyti, įdėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užadresavę:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite minėtą knygutę.
Siunči siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti "GEGUŽĖS MĒNUO" knygutę.
Vardas.....
Adresas.....

BROTHERHOOD OIL CO.

Pecėjams ir šildymui aliejus. Urnu ir Retail

Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service"

574 No. Montello St., Brockton, Mass.

Tel. 6140

Frank The Florist

CALL

FOR

Floral Designs

Wedding Flowers

Cut Flowers

1407 Washington St.

Norwood, Mass.

Angliškai - Lietuviškai

ŽODYNAS

English - Lithuanian Dictionary
Patogaus formato (6x4), kietais audeklo
apdarais, 400 pusl.

DARBININKAS

366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Kiekvienam yra būtinai reikalingas kaip geras kalbos mokytojas ir patarėjas.

Jūs galite jį gauti papiginta kaina tik už \$3.00.

Šiuo siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti man Žodyną.

..... pavardė
..... adresas

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES

PRENUMERATOS KAINA

Domestic yearly	\$5.00	Amerikoj metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston Mass
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Fatimos Stebuklas

Neseniai pasklido žinia, kad Filipinuose, netoli Manilos, vienai karmelitų vienuolei apsiėmėsi Dievo Motina. Tai įvykė 1948 m. Iki šiol apie tai neskelbta, kad nekiltų įtarimų, jog tai tik išbujojusios vaizduotės padaras. Tačiau, jei tai buvo tikras Apsireiškimas, tai turės paaiškėti tokie faktai, kurie neabėjotinai tą patvirtins ir atkreips rimtą Vatikano dėmesį visa tai ištirti.

Iki šiol buvo ištirti ir patvirtinti du Dievo Motinos apsiėmimai: Liurde 1858 m. ir Fatimoj, Portugalijoje, 1917 m. Liurde apsiėmimas taip plačiai žinomas, tiek knygų apie jį parašyta, kad tik jo vardą pamiršus, atsiskleidžia visa istorija. Šimtai tūkstančių maldininkų kasmet Liurdą aplanko, daugelis ligonių grįžta namo sveiki. Liurde jau išpildytas Dievo Motinos pageidavimas, kad Apsireiškimo vietoje būtų pastatyta bažnyčia. Ten jau seniai stovi didinga puošni bazilika.

Fatimos apsiėmimas įvyko 1917 m., beveik vieneriais metais prieš pirmojo pasaulinio karo pabaigą. Dievo Motina pasirodė mažiems piemenėliams, jiems ji paskelbė, kad pasaulis nutolo nuo Dievo ir turi daryt atgailą, pataisyt savo klaidas ir daug melstis, ypač dažnai ir maldingai kalbėti rožančių. Taip pat ragino tuos piemenėlius, kuriems buvo apsiėmėsi, kad ir jie būtų geresni, maldingesni, klusnesni, pratintų pasiaukoti ir ištvermingai kentėti visus nemalonumus bei persekiojimus. Gi nemalonumų būsią daug. Visų pirma jiems netikės, kad matė Apsireiškimą. Net artimi kaimynai kaltins jų tėvus, kad taip prastai savo vaikus išauklėjo, jog jie virto melagiais ir apgavikais. Ir pasaulinė valdžia juos persekios ir areštuos. Visa tai vaikai turi iškentėti ir auklėti Dievui ir Marijai.

Be to, Dievo Motina išpranašavo, kad karas ne užilgo pasibaigs, tačiau pareiškė, kad žmonėms nesitaisant bus kitas, dar baisesnis pasaulinis karas. Po jo iš Rusijos eis į pasaulį žiaurus religijos persekiojimas. Žus milijonai žmonių, šimtai tūkstančių dvasiškių ir pats Popiežius daug nukentės. Išpranašavo taip pat Rusijos atsivertimą, bet su sąlyga: jei žmonija atsisigims tikėjime. Gi žmonijos atsivertimui reikalinga ištikimybė Dievui ir Marijai. Turi būt tviriamos tokių specialių pasišventėlių grupelės, pradedant nuo mažų vaikų — Marijos garbintojų. Iš jų prasidės pasaulio atgimimas.

Fatimoje apsiėmėsi Dievo Motina sutvirtino didingą stebuklą. Piemenukai paskelbė žmonėms, kad Dangiškoji Ponia prižadėjo padaryti stebuklą.

SUAKTYVINKIME TAUTOS VADAVIMO DARBA

Kas dar reikėtų daryti, kad pavergtų tautų vadavimo darbas būtų sėkmingesnis ir realesnis?

Lietuviai, kaip ir kitos Amerikos tautinės grupės, atstovaudami pavergtas Rytų Europos tautas, savo veikla išvysto dviem kryptim: 1) siekiama emigracijoje išlaikyti tautinę sąmonę ir ją gaivinti ten, kur ji yra apgesusi; 2) pasitaikančiomis progomis keliama tautos bėva apeliuojant tuo būdu į pasaulio sąžinę. Lietuviai (manau, ir kitos tautinės grupės) didžiąją savo energijos dalį nukreipia pirmąją kryptimi. Tikrai, leisdami lietuviškus laikraščius, ruošdami įvairiomis progomis savo tarpe pobūvius, minėjimus, paskaitas, veikdami įvairiose lietuviškose organizacijose, organizuodami choras, o ypač palaikydami mūsų bažnyčių pamaldose iš mūsų tėvų paveldėtą stilių, mes ugdome lietuviybę. Tas darbas labai svarbus, nes duos mūsų kraštui naujų jėgų, kai ateis laikas atstatyti valstybę.

Be lietuviybės ugdymo ir palaikymo, stengiamės veikti ir antrąją, aukščiau nurodytąją, kryptimi. Tam tikslui leidžiama "Lithuanian Bulletin", kur nurodoma mūsų pavergtos tautos kančios ir atitinkamomis progomis paliečiama Lietuvos skriauda, apeliuojant tuo būdu į pasaulio

Paskirtą dieną apsiėmimo vietoj susirinko milžiniška minia — apie 70,000 žmonių. Diena buvo lytinaga. Stebuklas turėjo įvykti dvyliką valandą. Jau arti dvyliktos. Tebelyja. Žmonės nekantrauja. Žiūri į laikrodžius, skaičiuoja minutes, sekundes — nieko nesimato. Pradeda kolioti piemenėlius sukčiais, apgavikais. Ir štai dangus išsiblaivo ir pasirodo Dangiškoji Karalienė. Įvyksta stebuklas, kuris sudaro įspūdį pasaulio pabaigai. Saulė krinta žemyn. Visa minia jaučiasi pritrenkta. Žmonės — tikintieji ir bedieviai — vienu balsu šaukia: "Dieve pasigailėk mūsų"!

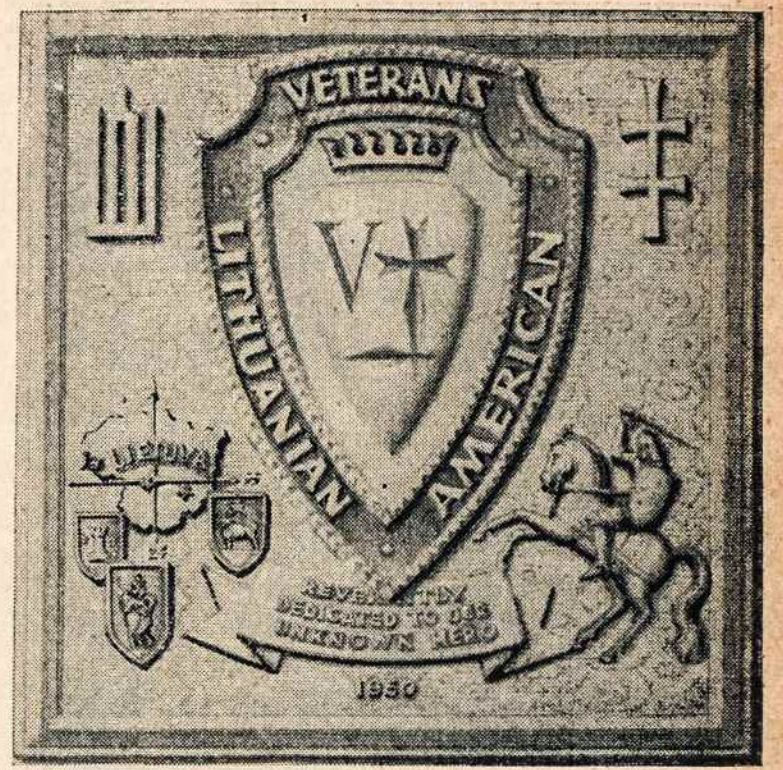
sąžinę. Be abejo, šis darbas, atneš gerų vaisių, kai atstatomai Lietuvai teks ieškoti užsienio paramos. Bet būtų naivu ir klaidinga manyti, kad mūsų, kaip ir kitų tautinių grupių užjūry, kreipimasis į laisvo pasaulio sąžinę galėtų paskatinti laisvas tautas ar jų vyriausvės rimtai pajudėti ir tuo būdu nors kiek priartinti pavergtų tautų išlaisvinimo valandą. Demokratijos jau dviem atvejais, būtent, per derybas su Hitleriu ir su Stalinu ramiausia sąžine parduavė ne viena tautą vergijon, tikėdamasios tuo būdu nusipirkti sau taiką.

Pasitraukę iš savo tėvynės, mes, kaip ir kiti bolševikų pavergtų tautų emigrantai, jaučiame, be abejo, vyriausią savo pareigą dirbti mūsų pavergtos tautos išlaisvinimui, nes tik tokiu darbu mes galime talkininkauti mūsų partizanams ir tik toks darbas galės pateisinti mūsų pasitraukimą iš savo tėvynės. Bet lygšiolinė mūsų veikla, kuri reiškiasi dviem anksčiau pažymėtom kryptimis į laisvinimo tikslą, kaip matome, kiek tiksliau netaiko. Turime ieškoti kitokių kelių mūsų pareigas atlikti.

Visai panašioje būklėje

yra ir kitos Amerikos tautinės grupės, kurių širdyse dar neužgeso meilė savo senoms, dabar pavergtoms tėvynėms. Kalbamos grupės sudaro (prof. Pakšto pareiškimu) apie 16 milijonų Amerikos gyventojų, kurie beveik visi yra senos Amerikos piliečiai ir patriotai, bet turi daug šiltų jausmų ir savo senoms tėvynėms, domisi savo pavergtų tautiečių likimu Europoje. Jie geriau, negu kiti amerikiečiai, yra informuoti apie tai, kas dedasi už geležinės uždangos, geriau pažįsta bolševizmą ir jo pasaulinio masto užgaidos, geriau jaučia spėjanti pačiai Amerikai pavojų iš bolševizmo pusės. Bet kaip ir kiekviena didelė žmonių masė, tautinės USA grupės yra inertiškos ir jų susirūpinimas savo tėvynės Amerikos reikalais ir savo senųjų tėvynių likimu nepareiškia iki šiol vieną veiklą. Tai yra didelė, bet tuo tarpu tik potencialinė jėga, kuri galėtų būti suaktyvinta nedidelės žmonių saujos. Suaktyvinimo vaidmuo priklauso atvykusiems iš Europos tremtiniais.

Iniciatyvos galėtų imtis mūsų ALT. Jisai galėtų sukviesti paskyrų tautybių centrinių organų atstovus ir mėginti sudaryti visų tautybių bendrą jungtinį komitetą. Jo vyriausias tikslas būtų veikti USA politiką bolševizmo pavojui pašalinti. Centrinis komitetas turėtų veikti per spaudą ir per atitinkamai sudarytus vietinius Jungtinių komitetus. Centrinio jungtinio komiteto spaudos organas savo pobūdžiu griežtai skirtų grupių dabar leidžiamu biuletenių. Grynai tautinis darbas, skatinamas sentimentų savo senajai tėvynei, liktų paskyrų tautinių grupių rėmuose, o Jungtinio Komiteto or-

Paminklinė Lentelė Nežinomam Kareiviui

Ji bus padėta Amerikos lietuvių veteranų vardu Arlingtono kapinėse š. m. gegužės mėn. 6 d. (žiūr. Veteranų atsišaukimą)

ganas turėtų stovėti visų pirma USA interesų sargyboje ir visų pirma tais interesais sielotis. Kaip USA patriotų organas, jisai turėtų nepailstamai kelti Amerikos užsienio politikos padarytas didžiules klaidas, kurios leido sunkiai sužalotam dideliame USA priešui vėl atsigausti. Turėtų būt pabrėžiamas atkaklus kairiųjų Amerikos politikų nenoras mokytis iš padarytų klaidų ir tolimesnis jų riedėjimas pražūtingu keliu.

Amerikoje laiks nuo laiko pasirodo paskirų asmenų, kaip ir kolektyvinių vieši pareiškimai, kurie skatina šio krašto užsienio politikos vairuotojus ir toliau žygiuoti kompromisiniu keliu. (pavyzdžiui, Chicago's Universiteto prof. J. Morgen'ho'u pareiškimas, žiūrėk šių metų "Garsą" No. 9). Jungtinio Komiteto organo visi tokie pareiškimai galėtų būt kuo griežčiausiai atremti. Centrinio organo leitmotyvas būtų reikalavimas griežtos, bekompromisinės Amerikos užsienio politikos, nes kiek-

vienas kompromisas pažeidžia USA prestižą, ugdodo neviltes nuotaiką.

Centrinio Jungtinio Komiteto organas turėtų susidomėti taip pat ne nuoseklią USA vidaus politiką, kur laisvė duodama pačiai laisvei bei demokratijai griauti. Kalbamą spaudos organą tektų siuntinėti visiems USA vyriausybės ir Kongreso nariams, universitetams ir visoms visuomeninio pobūdžio organizacijoms. Jisai, be to, turėtų būt per vietinius Jungtinio Komiteto skyrius galimai plačiai ir prieinama kaina parduvinėjamas.

Tautinės Amerikos grupės yra pakankamai skaitlingos, kad sudėtų reikalingą tam kapitalą, o pakelti galimus nuostolių būtų jų garbės pareiga. Jungtiniam Komitetui diriguojant, jo reikalavimai galėtų būt paremti skaitlingų mitingų, demonstracijų, ar milijoninius parašus po atitinkamoms peticijoms. Kadangi USA užsienio politika kartais linksta į griežtesnę kur-

Pabaiga 5-tame pusl.

SUSITIKIMAS

[10]

Jonas Gailius

2.

Lytingas, purvinas ruduo.

Lapuočiai nusimeta pageltusius lapus, iškelia į viršų nuogas šakas, o vėjas, supdamas jas ir lankstydamas, ūkauja, dejuoja ir rauda.

Užia, gaudžia visa giria. Net šimtamečio ąžuolo viršūnė nusilenkia audrai ir, kaip vaikas gėles, numeta jai kelias dideles šakas.

Gaudžia miškas, nes jisai laisvas, kaip paukštis ir niekas neišdrįsta jo dainuojančių medžių iki paskutinio išnaikinti.

Po krūmokšniais apaugusia kalvele lindi jauni vyrai ir mergaitės. Jų rankomis iškasiti urvai — paskutinis laisvės atsiminimas. Tiktai čia jų nesuranda mirties sprendimai ir trėmimo prakeikimas: už savo gyvybę, už paskutinę žemės pėdą jie prisiekę ir gyvybę paaukoti.

Didelė dalis vyrų išvyko į žygį. Tauro dalinio šauklys talkon pasikvietė: raudonieji, kaip amaras, pasipylė iš kareivinių ir susidūrė su žvalgais.

Namuose liko tiktai žvalgai, sargybiniai, ligoniai ir kelios gailėstingos seserys. Ir Alvydas liko: stojęs į trukdomojo dalinio eiles, susikovė su sunkvežimio sargyba ir kulka ranką kliudė. Tačiau tremiamieji buvo išlaisvinti — uždavinys įvykdytas.

Alvydas gulit ant samanomis apklotu naro ir kramto sutrūkusias lūpas. Apie jį triušiasi raudonskruostė Lakštutė, vilgo lūpas vandeniu, pasakoja ir niūniuoja.

Vienoje kertėje, prieš pat angą, sėdi keli

paaugliai ir skuta bulves. Apie puodus sukinėjasi dvi moterys.

Kelios mergaitės budi prie sunkiai sužeistų. Prie vieno aprišta galva ligonio sėdi kunigas Adomas ir rengia paskutinei kelionei.

— Tėve Adomai, — kužda mirštantysis, — mirštu aš... numirs ar žus šimtai ir tūkstančiai... Jūs mirsite... ir mes atpirksime Lietuvai!..

— Sakale, — paėmęs jo ranką, atsiliepia dar jaunas kunigas, — būk ramus: ir Bažnyčia, ir tėvynė reikalauja kankinių. Pats Kristus kentėjo, nešė kryžių ir mirė. Tačiau Bažnyčia gyvena, ir pragaro jėgos jos nenugalės. Prisikels ir Lietuva, nors mes ir nesulauksime!

— Tėve! — šnibžda ligonis. — Kad visi... lietuviškai... kaip vienas... Mano tėve!..

Ir nuleidžia galvą.

Kunigas kalba paskutines maldas. Moterys ir mergaitės suklaupia. Ligoniai sudeda rankas.

Girioje siaučia audra ir pajuodęs dangus čiuurkšlėmis verkia.

Tolumoje, anapus Merkio, kaujasi Tauro vyrai, kovoja Geležinio Vilko daliniai. —

Tyliai, be giesmių palaidojamas Vytautas. Ir kapas nespilamas, ir gėlių nepasodinama, ir kryžius nepastatomas.

Mažas kryželis įrežiamas pušies liemenyje, o amžino poilsio vieta samanomis uždenžiama.

Ir niekas neverkia mirusiojo: miško broliai taip apspratę su mirtimi, kad ji jiems — sesuo, kurios niekas nebijo.

Alvydo veidas išblyškęs. Vidinių kovų žymės ant kaktos, skruostų, akyse. Nelinksmas jis, nuolat susirūpinęs.

Pasikelia nuo naro, kelis kartus pereina

urvu ir atsiseda ant kelmo. Sunku jam, nes, vos pagalvoja apie savo buitį, tuoj kumščius gnaužia.

— Tėve Adomai, — nepakeldamas akių, kreipiasi į kunigą, — o jeigu aš liksiu be rankos?

— Tai antra liks, Alvydai! — ramiu balsu atsiliepia kunigas. — Be to, liks širdis — gera ir mylinti.

Alvydo veidu praslenka debesėlis. Jis mėgina pajudinti dešinę ranką, ir iš skausmo sukanda dantis.

— Sakyk, tėve, ar meilė nepaiso sužalojimų?

— Žinau, ką maštai, Alvydai! Meilė, kuri riša dvasias, nepaiso praeinančių dalykų. O dabar lietuvių tautos dvasios triumfas! Dabar, kada mes miškuose, kada tremtiniai darbo stovyklose, kada iševiai tremtyje. Argi išivaizduoji, mielasis, kad šią sunkiausią mūsų tėvynės valandą žmonės nežirsiauti medžiaginiuose reikaluose ir neleisti išsiskleisti dvasiai? Anie rytuose mirdami mel-džiasi, anie vakaruose vargdami dėl Lietuvos laisvės darbuojasi, mes čia, kaip atsi-skyrėliai, už tėvynę aukojamės.

— Bet, tėve, ar nėra mūsų tarpe silpnų baukštuolių? Ar nėra išdavikų ir pardsdavėlių? Visur — ir čia, ir vergijoje, ir laisvėje? — skausmingai sušunka Alvydas.

Tačiau kunigas nespėja atsakyti į šį klausimą: siaubingas balsas suskamba kaip mirtis angos plyšyje ir kaip nelaimė užgula ant požemio gyventojų:

— Gintis iki paskutiniųjų! Išdavimas!.. Ir tuo pačiu metu sutarška žvalgų automatai, sukalena atsarginių kulksvaizdžiai, o mergaitės, stipresni ligoniai ir moterys grie-biasi už ginklų.

Alvydas pašoka kaip įgeltas, kaire ranka

stveria automata ir valandėlę klausosi. Apie jį susiburia keli vyrai ir mergaitės.

— Paskui mane! — rikteri ir metasi į at-sargines duris.

Kalena kulksvaizdžiai, spragsi šautuvai, sproginėja granatos.

Giria persipildo ginklų taukšėjimu, ir krinta ant žemės medžių šakos.

Alvydas su keliais vyrais mažutėje dau-boje. Sukandęs dantis, išsprogusiomis gyslo-mis, žėruojančiomis akimis.

Jis girdi rusiškus "uraa!" — ir, pasidėjęs ginklą ant žemės, kairiaja spaudžia ir spau-džia mygtuką.

Šūviai iš kitos pusės. Kelios granatos. Laukinis riksmas.

— Jūs traukitės į paežerę! Be triukšmo. Aš dengsiu! — sušvokščia.

Vyrai atsiplėšia nuo žemės ir susilenkė metasi į dešinę.

Alvydas tebešauo. Jaučia kairėje pusėje Saulių, Margį, Rūstulį, Perkūną; priešais save mato Lakštutę, Mėtą, Vilnelę. Tik kuni-go neįžiūri.

Staiga surinka Margis ir krinta.

Šūvis pasiekia Perkūną, ir jo kuprinėje sprogtas granatų atsargos.

Klykteli Vilnelė ir visu kūnu prigula prie žemės.

Alvydas pašoka, perbėga prie mergaičių ir su Laimute vedasi Vilnelę. Beveik nešte ją neša. Pakeliui jį pavaduoja tėvas Adomas, o jis mėtasi į šoną ir selina prie kovos židinio.

Vyrų šūviai kairėje tolsta. Per bunkerį bėga kareiviai ir laukiniškai šūkauja.

Pro pat šoną prazvimba kulka. Taku nunda trys raudonieji.

Alvydas apsidairo ir pradeda trauktis. Prie ežero, į pelkes, į pažįstamus raizgynus.

Dr. Albert Einstein, žymus atomų tyrinėtojas, atsako į gyventojų surašinėtojos klausimus (Princeton, N. J.).

JURGINĖS LIETUVOJE

(Šis tas iš papročių)

Šv. Jurgis, kurį dauguma esam matę paveiksluose, yra riteris ir slibino nugalėtojas. Jis yra rodomas su žirgu ir ietimi rankose. Gaspadoriai stengdavosi laikyti namuose Šv. Jurgio paveikslą. Šv. Jurgis laikomas gyvulių, ypač arklių "patronu". Ir ši diena skaitoma arklių šventė. Daugelyje Lietuvos vietų per šv. Jurgį darydavo arklių turgus. Jei kas dirbdavo per šv. Jurgį, tai sakydavo, kad kris gyvuliai, nesiseks ūkyje, įvairūs išmuš ledai, arba arklius išpiaus vilkai. (Dusėtos).

Šv. Jurgio ryte, anksti, prieš saulės užtekėjimą, maldydavo raiti į juose, ar upes arklius, kad šūsas (pleiskanos) nueitų. (Vyžuonos).

Zemę, namus nuomuodavo arba samdinius samdydavosi tik per šv. Jurgį ir iki sekančių metų šv. Jurgiui. Išsiskaldavo gyventi į naujas vietas per šv. Jurgį. (Kėdainiai).

Gaspadoriai aukodavo dažniausiai paskutinius sūrius, kiaušinius ir sviestą; padėdami prie šv. Jurgio altoriaus, kad tik būtų geresnis derlius, vištos dėtų daugiau kiaušinių ir karvės nepritrūktų pieno. (Panevėžys).

Per šv. Jurgį taikydavosi išginti gyvulius pirmąsyk į laukus. Gindavo prašydami šv. Jurgio: "Šv. Jurgi ganyk ir saugok gyvulėlius". (Daugai).

Vilnas ir drobes dėdavo prie šv. Jurgio altoriaus, kad šv. Jurgis saugotų avis, karves ir arklius, kad jų vilkai nesudraskytų (Alytus).

Jaunamartės per šv. Jurgį neša ir jam aukoja juostas ir abrusus, kad joms geriau sektųsi prie ūkio darbų (Deltuva).

Marcinkoniškiai per šv. Jurgį aukodavo pirmąjį karvės teliuką, jį paguldymui prie šventojo altoriaus, kad geriau eitų rapkon gyvuliai. Kad linai geriau derėtų, per šv. Jurgį gaspadoriai nešdavo linus ir padėdavo prie šv. Jurgio altoriaus (Vepriai).

Vepriuose per šv. Jurgį rindavo kiaušinius iš liepos luobos lovukų. Paaugę ir seniai mušdavo kiaušiniams, paliktai nuo Velykų. Bet dažnai pasidarydavo namuose medinius arba priilietus smalos ar vaško ir daužydavosi. (Darytiniai kiaušiniai buvo laikomi apgavyste ir kartais iš to kildavo nesupratimų). Kad nebūtų apgavysčių, reikalavdavo pasikeisti kiaušiniams, kad pasvėrus ant rankos delno ir pripažinus kiaušinio tikrumą, prieš mušimą.

Atvyko per "Didžiulį Jubiliejusą"

50 metų Amerikoje ir 25 m. krautuvėje. — Z. ir A. Antulionių dviguba sukaktis. Stoughton, Mass.

— Kaip senai jau Amerikoje? — paklausiau, kaip ir kiekvieną naują pažįstamą p. Zenoną Antulionį, lietuvi krautuvininką.

— Atvykau per "didžiulį jubiliejusą".

— Tai, sakau, šiemet sucina penkiosdešimt metų? Būtų įdomu išgirsti man ir kitiems, ypač naujai atvykusiems, kaip priėjote iki tokios gražios krautuvės, atseit "štoro", (patsiausiai pats save, kad geriau mane suprastų)?

— Esu gimęs 1882. III. 15 Zervynų kaime, Marcinkonių parapijoje. Mano tėvai žemės neturėjo; augome mes trys broliai ir dvi sesers. Pradžioje ir "slūžijau", "gaspadoriauvau", kol jau visi broliai paauogo, o paskui, brolio Jono kviečiamas atvykau 1900 balandžio mėn. 19 d. į Stoughtoną. Dirbau "kanarinėje" už 6 dolerius į savaitę; vėliau 4, 5 metų "roberinėje" už 12 dol. į savaitę; paskui 13,5 metų dirbau ten pat ant "piece-work'a".

— O, pragyvenimas ar brangus buvo? —

— Už butą, rūbų skalbimą, maisto pagaminimą mokėjau po 1 dol. į savaitę; o maisto pats pirkau — išeidavo po 1,5 — 2 dol. į savaitę. Sakysim, už duonos kepaluką (5 sv.) mokėdavau 10 centų; bendrai, ką tuomet už 1 dol. nupirkdavai, dabar reikia mokėti 5 dol.

— Ir dar daugiau! — pertraukė mūsų pašnekėsį p. Apolonija, Antulionis "priesiega".

— Gerai Tamsta sakai! Tamsta taip pat nebeužjokė šiame krašte?

Už vis įdomiausi papročiai užtinkami Džukijoje. Iš vakaro prieš šv. Jurgį rinkdavosi lalauninkai. Rinkdavosi jauni su jaunais, seni su senais ir eidavo lalauti, gaspadorių palinksinti. Eidavo kokia 15 asmenų. Priėję po gaspadoriaus (galėjo būt ir negaspadorius — kampininkas ar tarnybūninkas) palange, pradėdavo: "Kūmule, kūmule! mes pagiedosim šv. Jurgį kliučiaunyką, kad namelius linksmintų ir gyvulėlius išganytų". Ir pradeda giedoti. Pagiedojus gaspadorius kviečia lalauninkus: "Užleikit vaikeliai! į vidų išsigersit, užvalgysit!" Užėina į vidų ir gauna išsigerti, gauna užvalgyti mėsos ir kas svarbiausia, gauna kvietinio šv. Jurgiui skirto pyrago. (Marcinkonys).

Įdomus Marcinkonių piemenų papročys: skerdžius per šv. Jurgį liepia piemenims suvaryti į vieną vietą gyvulius ir palikt jų saugot. O pats skerdžius eina tris sykius aplink gyvulių bandą, sukalbėdavo trylika poterių į šv. Jurgį, skerdžius žengnodamasis sako: "Šv. Jurgi, būk pagelbūninkas mūsų gyvuliams ir apsaugok juos nuo žvėrių".

Merginos per šv. Jurg. eidavo bažnyčion pasipuošusios. Išėjusios iš bažnyčios, merginoms būriuodavosi šone bažnyčios. Vaikiniai susiteškoje armoniką kviesdavosi merginas į klūonieną pasižokti. Ir prasidėdavo linksmybės: Tai būdavo kartu pirmas platesnis pavasari pažinčių atnaujinimas. (Marcinkonys).

Iš minėtų papročių matome, kad šv. Jurgis Lietuvoje buvo plačiai garbinamas. Į jį buvo kreipiamasi prašant nuo nelaimių saugoti.

Juozas Būga

— Pamačiau "tą svietą" prieš 66 metus Trakiškių kaime, Marcinkonių parapijoje. Mano tėvai turėjo pusę valako žemės, tai aš anksti pradėjau tarnauti, vos 8 metus turėdama... Tarnavau pas "gaspadorus" ir pas Nedzingerę dzezoną. Čia gerai pramoltau ir lenkiškai. Dekaną iškėlus į Ziezmarius, tėvai manęs nebeleido taip toli. Išėjau tarnauti pas pašto viršininką — du geručius senelius. Pas juos susitapiau 100 rublių ir, žinoma, gerokai prasištempiau. Ne vienas manęs klausė, ar aš neitau už jo. Pagalvojau sau: eiti ir dar atiduoti 100 rublių? Kad jis nesulauktų! Už 100 rublių veliki aš paieškosiu to, kur Amerikoje. Atvykau 1902 m., vasarą, o 1903 m. žiemą su savo "dzieduliu"ėjau pas kunigėlį. Manasai buvo neturtingas, bet vis atsimenu a.a. kun. Matulaičio žodžius: "jei pildysi Dievo įsakymus, tai Dievas laimins ir išgysit turto"... Laimino. Turėjom du sūnus. Abu leidom mokslan. Gabūs buvo berniukai!

— Po vestuvių įsitaisėm baldus (—furniture) už skolinčius 50 dol. Už dviejų mėnesių nunešėm skolą. Skolinojas ir sako: "būsi" gera gaspadiinė, kad taip greit gražini". Pamišlijau ir pasakiau: "moka ne turtingas, o skolingas".

— Vieną šiltą vasarą mano jaunis ir prašosi: "Leisk mama maudytis!" Mano širdis lyg ką nujausdama prieštaravo. Pagalios išėjo. Už geros valandos beateinąs policininkas: "Girdi, važiuokit sūnaus parsinešti: jį ištiko šakas". Kiek jis vargšelis prisikentėjo per 11 metų!

— Ar tik ne pats laikas būtų pašaukti mamai daktarą? — Kodėl, Jonai? Juk jūs negalvojate jos skausmų pasigailėti?..

— Anaipol, ne. Aš tik manau, kad jai kaip nors reikėtų padėti.

— Ką jūs kviesite? Ji "per sunkiai serga" dėl dr. Rigoro. Tas daktaras, jūs žinote, tiesiog nepakenčia sunkiai sergančiųjų.

— O, ne! Aš nei negalvoju apie jį. Gal dr. Mortj. Jis jaunas, simpatiškas. Kaip vana-gas sukasi apie ligonį. Jį net reikia pridaboti.

— Žinau jį. Aš net girdėjau, kad ir jis "pasigailėjo" vieno ligonio. Taip sakant, per nesusipratimą, kai tik pasišalino gailėtingoji sesuo. Apie jį pasakojama baisių dalykų. Net neims nė užpokesčio.

— Tada mes negalime leist jam nė į namus įžengti. Motina juk nenori prarasti nė mi-

— Susitaupeim 1000 dolerių. Buvom nusipirkę dvejus namus; juos pardavę, buvome įsigiję Lowely krautuvę. Bet ten buvo nesmagu gyventi be pažįstamų! tai vėl grįžom į Stoughton, Mass. Čia vėl skolinosmės, pirkom namą ir "uždėjom štorą". Dar nė durų nebuvom atidarę, o žmones jau prašė parduoti. Viena draugė sakė: "Jei parduosit dieną už 30 dol., tai galėsit išsiversti". Aš dar nebuvo pradėjusi pardavinėti, jau buvau padariusi 50 dol. Nupirkdavau šilko gabalą, pati pasiūdavau "dresses", nespėdavau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— Susitaupeim 1000 dolerių. Buvom nusipirkę dvejus namus; juos pardavę, buvome įsigiję Lowely krautuvę. Bet ten buvo nesmagu gyventi be pažįstamų! tai vėl grįžom į Stoughton, Mass. Čia vėl skolinosmės, pirkom namą ir "uždėjom štorą". Dar nė durų nebuvom atidarę, o žmones jau prašė parduoti. Viena draugė sakė: "Jei parduosit dieną už 30 dol., tai galėsit išsiversti". Aš dar nebuvo pradėjusi pardavinėti, jau buvau padariusi 50 dol. Nupirkdavau šilko gabalą, pati pasiūdavau "dresses", nespėdavau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

— O dabar kaip biznis? — Dabar jau silpniau, bet gyventi galima. Reikia tik būti tvarkingam. Dar ir šiandien tebegirdžiu a. a. kunigo Matulaičio žodžius, pasakytus per šliubą...

Nubraukė ašaras. Supratau, kad prisiminė sunkią sūnaus ligą, o išgyventų vargų nenorėjo minėti.

Tat geriausių linkėjimų išgyvenus 50 metų Amerikoje ir 25 metus bevedant krautuvę! Linkiu lietuviškai imonei augti ir klestėti. Manau, davau iškabinti lange, ir jau išpirkdavo. Metų gale jau bu-

vo krautuvė pilna prekių, ir "bylos" išmokėtos.

LIETUVIAI PASAULYJE

▲ Prof. D. Krivickas su šeima, kurio buvo laukiama atvykstant į Jung. Am. Vaistybės, iš Bremeno buvo gražintat atgal.

▲ Trys tremt. lietuviai: P. Ilčukas, A. Dumauskas ir V. Bočkus iš Cilės per Andų kalnus nukeliavo Argentinon. Daro pastangas, kad Argentinonos valdžia leistų tenai apsigyventi.

▲ Vokietijos komunistai ruošiasi pradėti griežtą akciją prieš likusius Vokietijoje tremtinius. Toji akcija pradedanti tuoju, kai tik pasibaigs IRO ir kitų organizacijų globa.

▲ Belgijos teisingumo ministris atkreipė svetimšalių dėmesį, kad jiems yra uždrausta Belgijoje bet kokia politinė veikla arba dalyvavimas kurioj nors politinėje manifestacijoje. Už nepaklausymą šio įspėjimo grasinama bausmėmis.

▲ IRO direktorius, M. Kingley lankėsi Briuselyje pas valdžios pareigūnus, su kuriais tarėsi tremtinių globos reikalais, IRO veiklai pasibaigus.

▲ IRO vadovybė paskutiniu laiku sustiprino anglų kalbos mokymąsi įsteigdama daugelyje DP stovyklų naujų anglų kalbos kursų. Tiems DP, kurie niekur išemigruoti negalės, steigiami vokiečių kalbos kursai.

▲ Pabaliečiai, kurių tarpe yra ir 5 lietuviai, prieš 6 mėn. išplaukė mažu laiveliu iš Svedijos, buvo užkliuvę Airijoje. Balandžio mėn. pradžioje išplaukė Kanadon. Jiems kelionės išlaidas apmokėjo Airijos Raudonasis Kryžius.

▲ Vl. Rimša, smuikininkas, prieš dvejus metus atvykęs iš Austrijos Kanadon, šiemet gegužės mėn. išvyksta studijuoti Romon.

Jie Posėdžiavo Pagerinti JUMS Telefonu Patarnavimą

Lokalia telefono vedėjas posėdžiauja su savo padėjėjais, diskusuoja ir kalbasi. Jie mitinguoja ir tariasi, kaip pagerinus aptarnavimą, kuris neužilgo bus paskelbtas.

GERESNIS PARTY LINE APTARNAVIMAS

Kiekviename telefonų ofise pagrindinis objektas, tai party line aptarnavimas. Štai mūsų inžinieriai dirba su vietos žmonėmis, kad padėjus visas pastangas aptarnavimo pagerinime. Kiekviename vietoje yra visi dalykai peržiūrėti, ir telkiama dėlei individualių ir dviejų party lines, kad sutelktus geresnį aptarnavimą.

GERIAU NAUDOTI PARTY LINES

Visos pastangos dedamos, kad išvengtų party line nesusipratimų. Paprastas dalykas, reikia priprasti vienas kitam ko-operuoti. Kartais laišakai paveikia; kartais draugiškas telefonų pasikalbėjimas arba asmenis apsilankymas. Paprastai, patys žmonės turi vienas kitam ko-operuoti. Tą visi žino, kad party line aptarnavimas priklauso nuo vienas kitam parodyto nuoširdumo ir tas kiekvienam paprastai grįžta atgal.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY

SUTAUPYK KVOTERI IŠ KIEKVIENO DOLERIO SU AUTOMATISKU GESO VANDENS ŠILDYMU. Pašauk BOSTON GAS Hubbard 2-7600 NEMOKAMAM APŽIURĖJIMUI. PIGIAU, KAIP KUR KITUR VISIŠKAI AUTOMATISKAS BUDAS

VISI LIETUVIAI SKAITO savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį LIETUVIŲ ŽINIAS. LIETUVIŲ ŽINIOS kiekvieną savaitę savo skaitytojams pateikia pačių svarbiausių politinių įvykių santvarką ir komentarus, LIETUVIŲ ŽINIOS plačiai informuoja apie pasaulio lietuvių ir Amerikos lietuvių veiklą, LIETUVIŲ ŽINIOS savo puslapius pagražina tiek lietuvių, tiek politinio gyvenimo nuotraukomis, LIETUVIŲ ŽINIŲ korespondentai Argentinijoje, Ispanijoje, Vokietijoje, Anglijoje ir kituose kraštuose žinias surenka iš pačių pirmųjų šaltinių. TODEL TUOJAU UZSISAKYKITE "LIETUVIŲ ŽINIAS", KURIOS METAMS KAINUOJA TIK \$3. LIETUVIŲ ŽINIOS 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.

Vakary pasaulio nuodėmės

Trumparegystė. – Ištizimas. – Pasitikėjimas. – Neryztumas. – Bevardė nuodėmė. – Nenuoseklumas. – Nevieningumas.

TRUMPAREGYSTĖ

buvo ir tebėra viena pirmųjų nuodėmių. Ji keliavo pasislėpusi prezidento Roosevelto lagaminuose į Jaltą. Dėl jos Balkanai buvo rusams išduoti. Šiandien milijonams žmonių nereikėtų kentėti baisią vergiją ir laukti naujo karo, kaip išvadavimo, jei nebūtų buvę šios nuodėmės.

Trumparegystė leido raudonajam tvanui užlieti Suomiją ir Baltijos kraštus, o dabar ir Kiniją, kuri septynerius metus atsilaiškė prieš Japoniją, bet kuri palinko nuo Sibiro vėjų. Trumparegystė jau tapo aklumu, kai Vakarų Galybės sustabdė karą manydamos, kad aplink jas beliko broliai ir draugai. Jei kas tame "brolių" elgesy joms pasirodė įtartina, jos užmerkia akis ir užsikemša ausis. Ir šitaip Vakarų Didieji elgiasi jau nebe pirmą sykį. Kai vienas asmuo, — Hitleris, savo tikslus rudu ant balto išklejo "Mein Kampf" veikale — Vakarai užsimerkė. Jie užsimerkė ir tada, kai raudonieji diktatoriai viešai pasisakė, kad jų tiklas — pasaulinė komunistų diktatūra. Turbūt visi angliški ir prancūziški šių knygų leidiniai yra išparduoti... Gal todėl Vakarai ir neatsižvelgia... Kasdien įvyksta faktai, kurie yra lo-

gingas tų pasisakymų tęsinys: vakar šalta aneksija, šiandieną kruvina provokacija, rytoj gali būti atentatas ar blokada. Ir pagrįstai stebimasi, kam žmogui duotos akys matyti tiesą, kokia ji yra, ar matyti tik ružavą, apgaulingą "tiesą"?

PASITIKĖJIMAS

tai antroji politinė Vakarų nuodėmė. Tikėk savo artimui, bet netikėk politiniam partneriui, ypač, kai pasitikėjimo objektas nėra toks mentas — viso žemės rutulio valdžia. Pasitikėjimas kuris toks būdingas vaikams ir kvailiams) padarė ožį daržininku, o sovietų diktatūrą — taikos ir teisingumo saugotoją... Snobistinė inteligentija didžiavosi esanti Sovietų Sąjungos draugu; radaras ir at. bomba nesunkiai rado kelią Maskvon; pasitikėjimo atmosfera pleveno viršum konferencijų salių, su pasitikėjimu buvo primami politiniai pataikavimai, ir dar su didesniu pasitikėjimu — politiniai antausiai. O tuo tarpu lokys juokėsi savo oloj iš kvailių...

NERYZTUMAS

trečioji Vakarų nuodėmė, privertusi politikus pasitraukti iš teritorijų, kurias demokratijų kamariai apmokėjo savo krauju. Dėl nelemto Jaltos

SV. JURGIS ISVADUOJA KARALAITĖ

(Pagal Lucas van Leyden paveikslą iš XVI šm. pradžios)

Galingo ryžtingumo jėgos
Kaip žaibas neša jį į tikslą šventą.
Šalikelėm jam tartum žvaigždės krinta:
Ugnies keliu dar žirgas taip nebėgo

Pirmyn ten, kur vis slobinas nemiega
Ir segsti savo auką surakintą:
Jai giedras saulės rytas nebešvinta
Ir laisvė pasitikti neišbėga...

Dabar, kai baisų bandymą išlaikė
Jisai (ir maldos jos taip pat padėjo)
Ir veidu džiaugsmo ašaros jai rieda,

Ir jam pro kovą begaliniai klaikią
Veide giedra skaisčioji patekėjo
Ir neša jį į rytą, auksu lieta.

A. Tyruolis.

nutarimu sovietai perėmė visą politinę iniciatyvą. Vienintelė Vakarų priemonė — tai apsigynimo taktika, kad "išvengtų ko blogesnio". Bet politika nėra sportas: tokiais metodais galima "garbingai" žūti, bet ne atgauti tai, kas prarasta...

ISTYZIMAS

yra ketvirtoji Vakarų nuodėmė. Jei toks p. Malikas SS delegatas Saugumo Taryboje, ja įtūžęs aplėdžia, trenkdamas duris, tik dėl to, kad Rusija, negali visko "ant savo pastatyti", o kiti tą viską palaidi tik neįaukia tyta, tai yra daugiau ne-gu aiškus ištizimas. O j UN laisvės trokštanti žmonija yra sudėjusi savo viltis! UN dažnai pavirsta cirkui, kuriame SS vaidina pikta vyrą, kuriam vėl ir vėl leidžiama rodytis scenoje. Tolerancija, garbė... Bet visa tai daugiau atrodo ištizimu.

BEVARDE NUODEME

Šitai nuodėmė dar ne-surarastas vardas. Tačiau jau apibudinti tinka vokiečių "Frankfurter Allgemeine Zeitung" aprašytas faktas. Vieną priešpietį laiskanės y's Pfleiderer buvo pastatytas prieš specialią įstai-gą — Spruchkammer. Jam pateiktas kaltinimas: jis rėmęs jėgos režimą, nes 1937 m. pasiryžęs įstoti į partiją (na-cijų). Ir Pfleiderer buvo nubaustas už tai 300 DM baudos. Už jėgos režimo rėmimą...

Namie Pfleiderio akis užkliuvo už laikraščio. Britai pripažino raudonąją Kiniją. Pfleiderer nenustebo. Jis jau buvo atpratęs stebėtis. "Keistas pasaulis" — tik pagalvojo jis. "Tie patys, kurie išleido įstatymą bausti už jėgos režimo parėmimą, pagal kurį turiu sumokėti DM. 300, — tie patys dabar 400 milijonų kinų įmetė raudonajam slobinui į nasrus..."

NENUOSEKLUMAS

pavadinime šeštąją Vakarų nuodėmę. Tie, kurie karia vienus karo nusikaltėlius, tuo pačiu metu bičiuliauja su kita-is, kurių rankos ne mažiau kruvinos kaip pakartųjų. Organizuojamas antikomunistinis frontas, bet bendradarbiaujama su komunistiniu diktatorium Tito ir lyg ugnies bijomasi anti-

komunistinio diktatoriaus Franco. Neleidžiama vokiečiams kariuomenės, bet norima, kad vokiečiai organizuotų kareivius. Kiekvieną dieną susiduriama su SS satelitų taikos lauzymo faktais, bet to nelaikoma kliūtimi su jais derėtis dėl taikos su "išvaduota" Austrija, kuri savo ruožtu dėl paskutinio karo ne mažiau atsakinga, kaip nepriklausomoji Italija.

NEVIENINGUMAS

yra septintoji Vakarų politinė nuodėmė. Neuztenka to, kad rusų "NIET" paralyžuoja bet kurią Vakarų veiklą. Ir savo tarpe Vakarų didiejiems vyksta ne geriau. Vokietijos politiką j

priešingas puses tampo "lydeka, gulbė ir vėžys." Prancūzai šūkauja apie revanšą ir saugumą. Anglai vykdo demontažą, bijodami ūkinės konkurencijos. Amerikonai — atleiskit už žodį — ieško rinko "Coca-Colai". Nevieningesni Vakarai ir Rytų Azijos klausimais. Tai geriausiai įrodė Kinijos tragedija. Ar tad nuostabu, kad šioj maišaty sėkmingai žingsniuoja tik Kremlius, vedas politiką plieninę, nuoseklią, į tikslą einančią (kartais net kvapą užgniaujančią).

Kad ir kaip yra iškerojusios šios Vakarų nuodėmės, vis dėlto reikia tikėti, kad rusų frankomos durys tūrės pažadinti ir tuos blogai girdinčius, kurių ligšiol net rusų at. bombos sprogimas nebuvo pažadinęs iš miegų. (ELI).

KVIETIMAS

Šių metų Nekaltų Prasiždėjimo Gildos

SEIMAS

įvyks gegužės mėn. 21 dieną, trečiąjį gegužės sekmadienį, Nekaltų Prasiždėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

Seimo programa:

- 11:00 val. Sv. Mišios,
- 12:30 val. Seimo dalyvių ir svečių pietūs,
- 2:00 val. Seimo posėdis,
- 4:30 val. Meniška programa,
- 5:00 val. Pалаiminimas Svč. Sakramentu.

Kviečiame visus Gildos narius, Kongregacijos rėmėjus, geradarius ir prijauciančiuosius kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Atvykite profesionalai ir biznieriai, atvykite darbo žmonės.

Sis šventųjų metų Seimas skiriamas Sv. Metų Paminklo — N. P. Seserų Vienuolyne koplyčios statymo reikalams.

Bus nepaprastai įdomi, bet neilga, paskaita iš neramosios Europos katalikų gyvenimo, pranešimai ir diskusijos apie Gildos atliktus ir numatomus darbus, rezoliucijos, rinkimai.

Dar kartą prašome — atvykite į šią Naujosios Anglijos pirmąją pavasario šventę.

Iki pasimatymo!

N. P. Seserų Gildos Centro Valdība.

SUAKTYVINKIME...

Pradžia 3-čiame pusl.

tai Jungtinio Komiteto tinkamai išvystytas ir suteiktas impulsas galėsa, bet ir vėl traukiasi, tų būt pakankamas USA visiems politikos kursui nulemti.

Įdomu, kad toks žymus veikėjas, kaip New Yorko valstybės gubernatorius, apsilankęs Lietuvių Kongrese, pareiškė pagaidavimą, kad DP darytų įtakos USA užsienio politikai. Ir tikrai, tai yra tremtinių svarbiausia pareiga, nes tai yra vienintelis būdas dirbti realų savo pavergtų tėvynių laisvinimo darbą.

Vaidotas.

Kam ten kapai naikinami?

Rusijos bolševizmo uždavinys pagal Internacionalo dainą — viską aukštyn kojom apversti. Tais sumetimais jau iš pirmųjų bolševizmo dienų išniekinti kapai, nepatinką paminklai sunaikinti, iš cerkvių ir bažnyčių rusių lavonai išvartyti iš grabų. O tokioje Lietuvoje tuo atveju bolševikų dar specialusis uždavinys. Žinome, kad Lietuvos kryžkelės ir pakelės nužymėtos dažniausiai sodžiaus meinininkų dirbtaisiais kryžiais ir kopytėlėmis, kuriuose atsispindi savarankiška ir rusams svetima kultūra. Gi bolševizmo lopšys yra rusai ir todėl bolševizmo atributai tik rusiški: rusų kalba, jų dainos, jų pa-pročiai, jų valdymo būdas, jų našysta — viskas bolševikų pasisavinta ir per prievarta diegiama okupuotose kraštuose, taigi ir Lietuvoje. Jau carų žandarai nakėia išraudavo rusams nepatinkamus kryžius. Didžiojo Dr. Vinco Kudirkos kapo kryžiuje jie nakėia nukalė sau nepageidaujamą Lietuvos Himno dalį. Tai štai kodėl iš slaviško rusiško išsibėgėjimo ir dabar Lietuvoje kapai paskirti sunykimui, o kryžkelių ir pakelių kryžiai baigiami. Tuo būdu niekinamas ne tik mirusiųjų atminimas, bet ir naikinama niekuo niekama nenusikaltusi Lietuvos praeitis.

A. Ž.

Darbo klausimais

NEI KAPITALIZMAS NEI KOMUNIZMAS

DR. A. DAINAVIETIS

Apie kapitalizmą ir komunizmą daug rašo įvairūs laikraščiai, žurnalai, brošiūros ir knygos. Dar daugiau apie tai kasdien kalba darbininkai ir darbdaviai, studentai ir profesoriai, tikintieji ir bedieviai.

Komunizmas skelbia negailestingą ir mirtiną kovą kapitalizmui. Tačiau galima sakyti, jog kova eina tarp velnio ir šetono, vadinasi, tas pats dalykas tik kitu vardu ir kitokioje formoje, nes galutinėje išdavoje tiek kapitalizmas, tiek komunizmas neša žmoniui kančias, ašaras, išnaudojimą, vergiją, kalėjimus ir karus.

Pasaulis ypačiai šiandien reikalingas dviejų dorybių: teisingumo ir krikščioniškos artimo meilės. Tos dvi dorybės yra tikrai sekmingomis priemonėmis panaikinti tam dvejopam blogiui, kuris kyla iš kapitalizmo ir komunizmo santvarkos. Kapitalizmas, sukoncentruodamas nedaugelio rankose didelius turtus, išnaudoja milijonus darbininkų, mokėdamas už darbą nepakankamą atlyginimą, neatsižvelgiant nei į darbininkų atlyginimą, neatsižvelgiant nei į darbininkų žmogišką vertę, nei į socialinį teisingumą ir bendrą gerovę, nusikalsta teisingumo dorybei.

Komunizmas gi skiepija neapykantą, kursto kruvinas revoliucijas, ruošia sunaikinimą bei skerdynes visiems tiems, kurie nepritaria komunistams, ir dėl to labai nusikalsta artimo meilės dorybei ir tiesiog jai atvirą karą skelbia. Maskvos didžiausias komunistų dienraštis "Pravda" dar 1934 m. kovo mėn. 30 dieną rašė:

"Krikščioniška artimo meilė visiems, net ir priešams yra didžiausia komunizmo priešinė.".

Vadinasi, daryti gera artimui, jo pasigailėti, komunizmo akimis žiūrėti, yra nusikaltimas. Tada, kada išganytojas iš meilės miršta už žmones, Jis tampa priešus; šventasis, kuris atiduoda, Kristaus pavyzdžiu, savo sveikatą ir gyvybę raupsuotiams tarnaudamas, pasidaro priešas; motina, dovanodama nedėkingam ir neklauzadai savo sūnui, yra priešas. Šv. Steponas, užmušamas akmenimis, meldžiasi už savo budelius ir prašo jiems dovanojimo, pasidaro komunizmo priešus. Tokiu būdu ta kilnioji krikščioniškoji artimo meilė, kuri skatina mylėti vargšus, ginti nuskriaustus, net dovanoti priešams, rūpintis našlaičiais, kaip savo vaikais, pasidaro komunizmo priešinė.

Kokia klaiki, žiauri ir baisi santvarka! Meilė, gailestingumas, maloningumas ir žmoniškumas yra priešai! Krikščioniškoji artimo meilė yra priešai, tada kerštas, neapykanta, klasių kova, teroras, melas, šmeižtas, kankinimai ir žudynės yra tai tokia komunizmo "dorovė"...

Komunizmas išplėšia iš žmogaus jo dorovinio elgesio pagrindą — laisvę, panaikina taip pat jo asmens vertę. Atskiras asmuo, pagal komunistų mokslą yra tik menkas ratukas milžiniškoje mašinoje. Prigimtųjų teisių žmogui nepripažįstama. Jis turi gyventi nuolatinės baimės kankinamas, nes kas trečias žmogus yra priverstai užverbuotas bolševikų agentas, kuris jį nuolat persekioja. Bolševikų valdomas kraštas virsta, tarsi, didžiuliu kalėjimu, kur gyvieji mirusiams pavydi, nes toks gyvenimas pasidaro baisesnis už mirtį.

Komunizmas viską nusavindamas ne tik turtus bei bet kokią privatinę nuosavybę, bet ir kiekvieno žmogaus laisvę ir gyvybę, tampa negirdėta ir baisia kapitalistine valdžia, kuri randasi, negausios, vienos partijos rankose.

Todėl pasaulis, norėdamas susikurti žmoniškesnę ekonominę ir kultūrinę gyvenimą, turi atmesti ir kapitalizmo ir komunizmo apgaulingus ir pražūtingus šunkelius. (M.L.)

Indijos ministerio pirm. Nehru dovana Washingtono zoologijos sodui iškraunama New Yorko uoste. Nauji "imigrantai" — drambliukai vadinasi "Shanti" ir "Shok".

Lietuvių Radio Valandos Programos KONCERTAS

SEKMADIENI.

Balandžio - April 30 d., 1950

3:30 val. po pietų

JORDAN HALL

290 Huntington Ave. (kampas Gainsboro St.),
BOSTON, MASS.

Koncerto programą išpildys šie artistai ir choras: Stasys Liepas, baritonas; Stasė Daugelienė, sopranas; Susana Griškaitė (Grish), ir Šv. Petro lietuvių parapijos choras iš So. Boston.

Chorui vadovaus ir pirmiem dviem dainininkam akompanuos kompozitorius Jeronimas Kačinskas.

Dainininkei Susanai Griškaitėi akompanuos Rapolas Juška.

Salėje visos vietos rezervuotos. Tikietai — \$1.20 ir \$1.80, įskaitant valdžios mokesnius (taxes).

Kviečiame visus iš anksto įsigyti tikietus ir koncerte dalyvauti. Dalyvaudami koncerte, paremsite ir Lietuvių Radio Valandos programą šeštadieniais nuo 1:15 iki 2:15 val. po pietų iš WESX stoties, Salem, Mass.

PRANAS RAZVADAUSKAS,

Koncerto Rengimo Komiteto pirmininkas

FELICJA GRENDELYTE, sekretorė

ANTANAS F. KNEIZYS,

Lietuvių Radio Valandos programos vedėjas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

● Prof. M. Biržiška, kuris neseniai apsigyveno Los Angeles, Calif., po kelių savaičių poilsio, pradėjo rašyti toliau savo atsiminimus.

● Anupras Tamulynas, žymus lietuvių sportininkas, prieš kelis mėn. atvykęs į Jung. Valst., įsikūrė Chicagoje.

● Grand Rapid, Mich. ALT skyrius nutarė surengti komunistų teismą. Parengimui vadovaus Pr. Turtūra.

● Žurn. Stasys Pieža, ALRK Federacijos Pirmininkas, baltųjų 15-16 d.d. pirmininkavo vienam svariame Katalikų Vyrų Tarybos (NCCM) posėdžiui suvažiavime Washingtone ir buvo išrinktas suvažiavimo programos komisijon.

● Lietuvių Žinios Pittsburghe savo redakcijos patalpose įsteigė spaudos kioską, kuriame galima gauti įvairių vertingų knygų ir laikraščių.

● A. Tumas iš Walpole, Mass. prisiuntė BALF'ui \$10 auką pervežimui 600 tremtinių nuo uosto iki paskyrimo vietos ir pareiškė mintį, kad tikrai būtų pravartu, jeigu BALF išsiuntintų paraginimus, kad kiekvienas tremtinys ar jų šeimos pagal išgalę šiam istorinės reikšmės tikslui paaukotų.

● Baltų - Skandinavų Draugijos susirinkimas įvyko kovo 31 d. Friendship House, 619 D Str., Washington, D. C. Laikė susirinkimo buvo rodoma filma iš Skandinavų kraš-

tų gyvenimo ir išklausa Georgetown universiteto, tarptautinės teisės prof. A. Finch, kalba apie Genocido Konvencijos ratifikacijos eigą Kongrese.

● Ištikimybės diena ruošiamą Chicagoje baltųjų 29 d. Joje dalyvaus vidurinių mokyklų mokiniai, skautai, uniformuoti policininkai, ugniagesiai ir kt.

● Siuvėjų lokalas Brooklyne išrinko atstovais į visuotiną unijos suvažiavimą, kuris šiemet įvyksta Clevelande, Ohio, J. Hermana, V. Zaveska, A. Bubnį ir C. Kundrotą.

● Čiurlionio ansamblis susilaukė palankaus Amerikos spaudos įvertinimo. "Chicago Daily Tribune" pažymi, kad koncertas tiesiog pavergė 4,000 klausytojų. Muzikos kritikai S. Raven dainuojančios lietuviškos palikusios vieną geriausių įspūdžių.

● P. Suopytė vadovauja Waterburyje, Conn. veikiančioms juostų audimo kursams.

● Philadelphijos moterys pagerbs motinas. Pagerbimą ruošia Pabaltijos Mot. Tarybos Liet. skyrius. Ta proga Kareivio garbei Arlingtono šeštadienį, gegužės 13 d. bus atnašaujamos šv. Mišios šv. shingtono, šiais metais gegužės Kazimiero bažnyčioje už mirusių motinas, o sekmadienį, gegužės 14 d. — gyvųjų intencija. Laikė šv. Mišių giedos operos solistė Juzė Augaitytė. Narės eis bendrai prie šv. Komunijos.

Gražus darbas

LAWRENCE, MASS.

Pastaruoju laiku eilė tremtinių šeimų susilaukė naujų gimimų. Ponia Šaukimienė - Stapulionienė aukodama savo laiką, darbą ir lėšas savo bute suruošė p. Gedgaudų ir Jucaičių šeimų naujagimių garbei atitinkamus pobūvius ir gautas tuose pobūviuose lėšas paaukojo minėtų šeimų naujagimių reikalams. Ponia Kaupienė suorganizavo panašų pobūvį p. Vodopaly šeimoms naujagimio garbei ir gautas tame pobūvyje lėšas paaukojo šios šeimos naujagimio reikalams. Tai gražūs darbai, kurie giliai sužadino ypač mišiasias šeimoms.

Kun. J. Bernatonis, šv. Pranciškaus parap., Lawrence, Mass. asistentas, grįžo savaitę praleidęs atostogose.

Kun. J. Bružikas, S. J. sekmadienį, baltųjų 23 d. baigė Misijas šv. Pranciškaus parap. Lawrence, Mass. ir pirmadienį, bal. 24, 8 v. A.M. lėktuvu išskrido į Chicago, Illinois.

VETERANŲ ATSIŠAUKIMAS

Didžiai Gerbiamieji, Mūsų Amerikos Lietuvių Veteranų Organizacija neseniai gavo leidimą iš Karo Departamento dedikuoti Paminklinę Bronzinę Lentelę Nežinomojo Kareivio garbei Arlingtono Tautinėse Kapinėse, netoli Waterburyje, šiais metais gegužės (May) 6 d. Iškilminga dekuršios motinai pagerbti koncertas ir lietuviškas vainikas. Kitų tautų žmonės jau seniai yra vienaip ar kitaip pagerbė

Nežinomąjį Kareivį. Mes, Amerikos Lietuviai, taip pat turime savo tautinę pareigą atlikti. Prie šio laiškučio rasite Paminklinės Lentelės atvaizdą. Lentelės pagaminimu rūpinasi žymus lietuvis dailininkas, Jonas Subačius.

Šį svarbų ir gražų darbą atlikti reikia mums artį \$2000.00 dolerių. Žinodami jūs labai jautrų atsiliepimą visais lietuviškos reikalais, mes kreipiame į jus su nuosirdžiu prašymu paskirti atitinkamą piniginę auką mūsų darbui. Jūsų auka bus brangus įnašas mūsų garbingam tikslui ir bus labai įvertinama. Kiekviena auka bus pažymėta programos knygutėje.

Pasiųskite ją neatidėliojant. Iš anksto nuosirdžiai dėkojame jums, ir kviečiame jus dalyvauti dedikacijos iškilnėse, apie kurias plačiau girdėsite iš mūsų vėliau.

Jums dėkingi
Komiteto Nariai.

PHILADELPHIA, PA. PAGERBKIME MOTINAS

Pabaltijos Moterų Tarybos Lietuvių Atstovybės Philadelphia skyrius gegužės mėn. 13 d., šeštadienį, ruošia motinos pagerbimą. Tos dienos ryte 8 val. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyksta pamaldos už mirusias motinas. Sekmadienį, gegužės mėn. 14 d., toje pat bažnyčioje 11 val. per pamaldas motinos garbei giedos operos solistė Juzė Augaitytė. Lietuvių Atstovybės skyriaus narės motinos intencija eis bendros šv. Komunijos. Šioje bendroje maldoje už motinas Liet. Atstovybės skyriaus valdyba kviečia dalyvauti ir kitų Philadelphia organizacijų nares. Gegužės 13 d., šeštadienį, 7 val. vakare Lietuvių Pašalpinio klubo salėje, 928 - 36 East Moyamensing Ave., įvyksta motinai pagerbti koncertas. Koncerte programą atliks operos solistė Juzė Augaitytė ir pianistė Galina Leonienė.

Menininkės šia proga parengė specialią programą, kurią sudarys lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūriniai, skirti motinoms ar vaizduojančioms motinos meilę ir jos atsidėjimą vaikams.

Koncertan kviečiame atvykti visus, kurie norite prisiminti motinas ir parodyti, kad jas mylite. Ateikite kartu ir su močiutėmis, kad jos matytų, jog jas gerbiate.

Liet. Atstovybės
Philadelphijos skyrius.

A. a. Kaz. Kisielius

Pasimirė ilgametis šv. Kazimiero liet. parapijos bažnyčios zakristijonas, Kazimieras Kisielius. Buvo geras žmogus. Tegul išlisi Viešpaties ramybės. Prašoma visus pažįstamuosius už jo vėlę pasimedsti.

P. K.

Didelis Koncertas

Šeštadienį, baltųjų 22 d. La Salle auditorium įvyko puikus muzikos festivalis, kurį išpildė La Salle Aukštosios Katalikų Kolegijos studentai, susijungę į, taip vadinamą Concert Band - Glee Club, kurio nariu yra ir mūsų žemaitukas, Karolio ir Onos Kuliogovskių sūnus, Tadas Kuliogovskis.

K. V.

Persikėlė Pranas Pukas, uolus visuomenininkas, lietuviškų kultūrinių, bažnyčios ir labdaros reikalų rėmėjas, perkėlė savo laikrodžių ir brangenybių krautuvę iš 609 North Twelfth St., Phila., Pa. į 1910 Wallace St., Phila., Pa.

P. P.

JEZAUS NUKRYŽIUOTOJO SESERŲ KONGREGACIJA

VISUS KVIEČIA Į

JUBILIEJINĮ SEIMĄ

kuris šaukiamas š. m. BIRŽELIO MĖN. 18 d., BROCKTON, MASS. (Thatcher Str.), vienuolyno namuose, paminėti kongregacijos 25 METŲ SUKAKČIAI.

Pamaldos 10 val. Svečiams pietūs 12:30 val. Posėdžio pradžia 2 val. p.p. Seimo dalyviai turės progos išgirsti Lietuvos operos solistą IPO-LITĄ NAURAGĮ.

Meninė programa bus dar paivairsta Seserų vadovaujamų vaikučių iš šv. Roko par. (Brockton), šv. Petro parap. (So. Boston) ir Nekalto Prasiždėjimo parap. (Cambridge, Mass.).

Visus vienuolyno bičiulius ir rėmėjus nuosirdžiai kviečiame birželio mėn. 18 d. rinktis į Brockton ir dalyvauti Jubiliejiname Seime.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys

NAUJAI ATVYKSTA

Iš Vokietijos 1950 m. baltųjų 17 d. išvyko į Bostoną laivu "General Heintzelman".

Adomenas, Jonas į Randolph, Mass.; Pusdesris, Justinas, Ona, Donatas, Linas, Juratė, Marija į Hartford, Ct. Baltramaitis, Juozas į W. Hartford, Conn.; Jagdinskas, Vladas į Stanford, Conn.; Jurevičius, Alina į So. Boston, Mass.; Pauliukonis, Pranas, Elžbieta, Rimantas, Gražina, Elžbieta, Zivilė, Kastytis, Angelika į Worcester, Mass. Rimša, Salomeja, Algimantas, Romualdas į S. Boston, Mass. Rozenbergas, Marija, Jonas į Athol, Mass.; Sirutis, Petras į Worcester, Mass.; Slezys, Juozas į Worcester, Mass.; Adakauskaitė, Bronislava, Regina į Abington, Mass.; Grubliauskas, Stasys, Monika į S. Boston, Mass.; Rinevičaitė, Jozefa į Marblehead, Mass.; Sketeris, Adomas, Jadvyga, Algis, Rimgaudas į Sunderland, Mass.; Sandanavičius, Mečislovas, Athol, Mass.; Strikaitis, Aleksandra, Birutė į

Boston, Mass.; Budnikas, Alfonsas, Aleksandra, Sigitas, Emilija, Kęstutis į Chicago, Ill.; Busrys, Vytautas į Chicago, Ill.; Banevičius, Pranas, Ona į Chicago, Ill.; Budinienė, Magdalena į Huntly, Ill.; Dailidė, Petronelė į Chicago, Ill.; Jankevičius, Jeronimas į Chicago, Ill.; Kazakevičius, Antanas į Omaha, Nebr.; Mudrovas, Povilas į Chicago, Ill.; Paketuris, Leonas, Vytautas, Aldona, Genovaitė į Chicago, Ill.; Petrauskas, Antanas, Veronika, Julija, Elena į Omaha, Nebr.; Rudaitis, Jonas į Chicago, Ill.; Gečas, Higinas į Chicago, Ill.; Norkevičius, Česlovas, Anna-Elzė į Chicago, Ill.; Dzekorius, Andrius, Stasė, Romantas, Donatas, Algimantas, Staitas į Amsterdam, N. Y.; Bagdziūnas, Antanas, Birutė, Virgilijus į Brooklyn, N. Y.; Dimgaila, Petras į Richmond, Va. Doveinis, Juozas į Phila., Pa. Jankauskas, Alfonsas, Genovaitė, Eugenijus, Alfonsas, Irena į Brooklyn, N. Y.; Jurkevičienė, Ona į Baltimore, Md.; Keiba, Vladas, Ona, Vitalija į Amsterdam, N. Y.; Lesevičius, Juozas, Ona, Birutė, Aldona, Irmina į Chicago, Ind.; Liaupsinas, Jonas į E. Cleveland, Ohio; Mackevičius, Feliksas, Jadvyga, Ele-

onora, Antanas į Rochester, N. Y.; Marcišauskas, Domicele, Marija į Detroit, Mich.; Miltakis, Kazys, Stasė, Joantė, Ismena į Detroit, Mich.; Pauliukaitis, Donatas į Philadelphia, Pa.; Petraitytė, Janina į Hazleton, Pa.; Poška, Edvardas į Philadelphia, Pa.; Pirsmanas, Kazimieras, Eugenija, Manfredas į Easton, Pa.; Ridikas, Alfonsas, Marija, Gediminas į Rochester, N. Y.; Surdukevičius, Gediminas į Brooklyn, N. C.; Svabas, Kazys į Baltimore, Md.; Sirutavicz, Josef į Indiana; Vilčinskienė, Emilija į Brooklyn, N. Y.; Vitkus, Kazimieras, Gintautas į Webster, N. Y.; Bernotas, Juozas į Elizabeth, N. Y.; Gaidukas, Ludmila, Antanas, Imantas į New York, N. Y.; Matuzevičius, Angelas į Brooklyn, N. Y.; Simaškevičius, Vincas, Ona, Jurgis, Antanas į Detroit, Mich.; Vaitkevičius, Gintautas, Uršulė, Vytautas į Baltimore, Md.; Vitkus, Mikas į Detroit, Mich.; Kuraitienė, Sofija, Juzė į Brooklyn, N. Y.

Jei nori savo brangiam asmeniui padaryti džiaugsmo, užsakyk jam "LAIŠKUS LIETUVIAMS". Kaina tik 1 dol. metams. Adresas:

"Laiškai Lietuviams",
8101 Champlain Ave.,
Chicago 19, Ill.

GENEVA AS ADVERTISED IN HOUSE BEAUTIFUL

Feel like falling in love again?

Talk about love at first sight! One look at these softly sparkling white-enameled Geneva steel cabinets, and your heart can't help but begin to sing. One glance at the heirloom beauty of this radiant Geneva lifetime stainless steel sink, and your pulse is sure to pick up the refrain.

Can't you just see your own gorgeous Geneva Kitchen . . . planned exactly the way you want it? Handy as all get-out—with big, deep base and wall cabinets to keep all your supplies within arm's reach. Wide-open—with work surfaces big enough to hold all the paraphernalia of meal-getting and still leave room to spare. Efficient—with all the step-saving accessories you've always wanted. And everything perfectly matched for enduring beauty in easy-to-keep-clean enameled steel.

Whatever your ideas, wonderfully efficient Geneva units and accessories are available to make this kitchen yours alone! See for yourself . . . see your Geneva dealer today!

Handsome time and work saver! Your Geneva Stainless Steel sink is a complete work center in itself. Deep single or double bowls—spacious drainboards. Extra wide fixture ledge with handy spray attachment. Satin-smooth surface for easy cleaning, lifetime beauty. Fully sound deadened. Big, roomy cupboards and drawers.

GENEVA Personalized Kitchens

Tel. 899 8929 NOW ON DISPLAY AT

RAY MUCCI'S INC.

1065 Montello St., Brockton, Mass.

Atidaryta Trečiadienį, Ketv. ir Penkt. iki 9 val. vakarais. Duodame uždyką virtuvėms apskaitliavimą. Nereikia įmokėti. 3 metai išsimokėjimui.

Brocktono katalikai juda

BROCKTON, MASS.

Š. m. baltųjų mėn. 17 d. buvo sukvietas Katalikų Federacijos gausus susirinkimas, kuriam pirmininkavo Federacijos Brocktone skyriaus pirm. J. Kumpa. Pranešimą apie katalikišką veikimą padarė kun. P. Patlaba, atvykęs iš Čikagos. Be to, kalbėjo kleb. kun. Pr. Strakauskas, nušvietęs Brocktono katalikų veiklą ir k.

Ateitininkų sendraugių valdybą Brocktone sudaro Dr. J. Petronis, J. Mėlynienė ir J. Daniusevičius. Susirinkimai daromi kas mėnuo. Praėjusiam susirinkime, kuris įvyko baltųjų mėn. 20 d., kalbėta pasaulio lietuvių bendruomenės, ateitininkų spaudos, lietuviškos literatūros ir kitais klausimais. Nutarta globoti ir materialiai remti viena ateitininkė studentė Vokietijoje.

CADILLAC PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St. 33 Main St.

BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

Lincoln Mercury

Tel. 8-1340

Pirm Pirkiant Karą, Atsilankyk Pas Mus. Atidaryta Vakaraus.

MAHONEY & FAY, INC.

119 Belmont St., Brockton, Mass.

Stasio Šimkaus

33 LAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juoste, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir puslapiu skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuo siunčiu \$..... ir prašau man prisiųsti
egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas
Adresas

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

JAV moterų "open" pirmenybės

norimos įvykdyti kartu su vyrų "open" pirmenybėmis liepos 10-22 d., Detroit, Mich.

Moterų "open" pirmenybės prasidėjęs liepos 11 d. ir užtruktų vieną savaitę. Jose galės dalyvauti ne tik JAV, bet ir Kanados moterys.

Helen Cobb taurė, kurią laiko dabar Miss May N. Karff, pereis moterų "open" pirmenybių nugalėtojai.

Vaitonio klasė ne žemesnė už Kanados stipriausią

Praeitais savaitės "Draugas" patalpino išsamų straipsnį apie Toronto lietuvių šachmatininkų laimėjimą per Toronto pirmenybes. Tą šauniai pergalę lietuviams iškovojęs Vaitonis, Kairys, Paškauskas, Matusėvičius, Rimas, Stepatis, Guobys ir Šakalinis.

Vaitonis kovojė be kritikos — 3 partijų davė 3 taškus. Lemiamoj partijoje su ukrainiečiais Vaitonis žaidžia su vienu bokštu prieš dvi figūras, abu turi po 4 pėstinikus. Vaitonis apie pusvalandį galvoja ir nusprendžia aukoti bokštą už pėstinuką. Jo oponentas tiesiog apstulpstas — jam nebėra jokio išsigelbėjimo!

Straipsnyje pabrėžiama, kad lietuvių sportiškoji visuomenė niekuo negalėtų pateisinti savo apsilėidimo, jeigu Vaitoniui nebūtų sudarytos patogios sąlygos šią vasarą dalyvauti Kanados meistrų pirmenybėse. Kas žaidžia šachmatais, tas žino, kad Vaitonio klasė, jeigu yra ne pranašesnė, tai tikriausiai jau nežė-

mesnė už stipriausią Kanados meistrų klasę.

Bostono lietuvių B kl. turnyro padėtis dabar tokia: Kontautas 7-2, Starinskas 6-4, Vilutis 5½-2½, Makaitis 5½-3½, Tamošiūnas 5-4, Končienė 4½-5½, Edintas 3-2, Žičkus 2½-2½, Petraitis 2-0, Žibinskas, Griganavičius ir Vaitkevičius po 1-1, Gurka 1-2, Končius 1-8, Strolia 0-3. Žaidžiama antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 v. v. Liet. Piliėčių klube 309 E St., So. Boston.

Cicero, Ill. "Tauro" turnyre dalyvauja 8 šachmatų mėgėjai. Pirmąja V. Markauskas ir Edv. Šulaitis.

Brooklyn, N. Y. LAK turnyre 3 vyrai turi tik po 2 pralaimėjimu. Kulpavičius, Staknys ir Repečka. Su įdomumu laukiama pasekmės iš Kulpavičiaus - Staknio susitikimo, po kurio vienas turėtų atkristi iš pirmaujančių skaičiaus.

Larry Evans, JAV internationalas, išleido 2 šachmatų rudenį prasidėdantis 1950/51 metų komandų pirmenybes.

Metropolitan Chess League atsiuntė Bostono Liet. šachmatininkų klubui projektą naujųjų Lygos istatų - nuostatų, pagal kuriuos vykdytu rudenį prasidėdantis 1950/51 metų komandų pirmenybes.

B klasės dalyviai

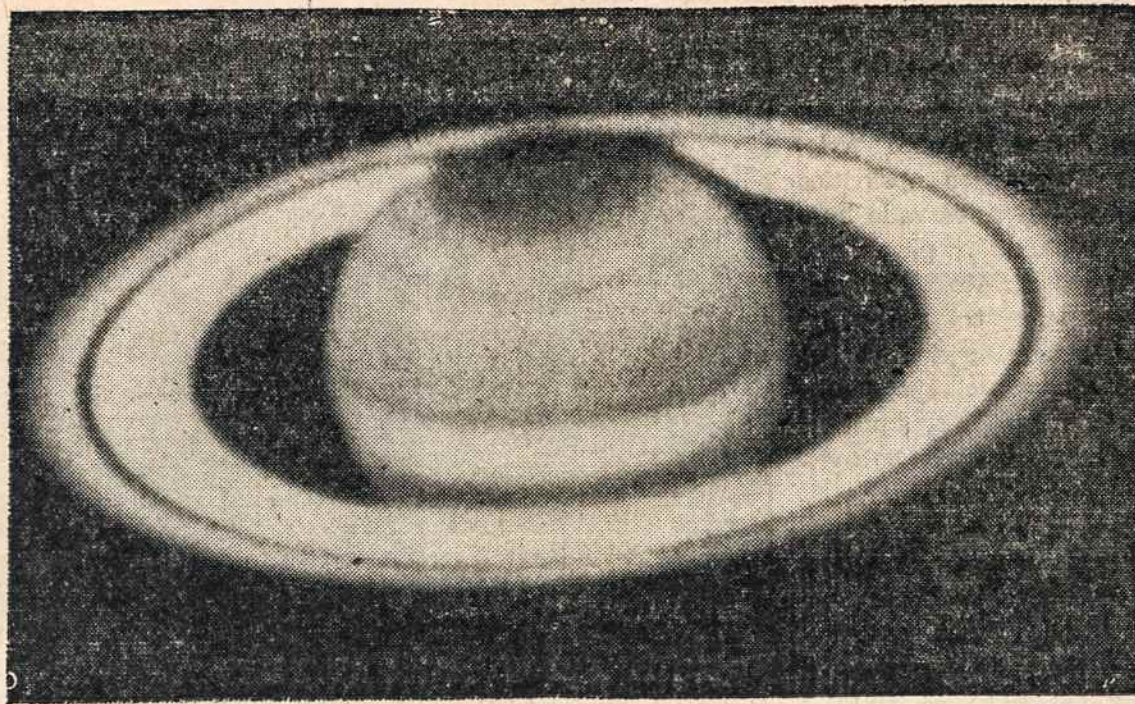
neužmirškite, kad Bostono lietuvių turnyras baigiamas gegužės 4 d.

Visi turnyro dalyviai prašomi baigti savo partijas iki paminėtos dienos.

Arthur Bisguier Anglijoje JAV jaunių meistrų dalyvauja Anglijoje, Southsea turnyre. Po septynių ratų Bisguier eina antruoju. Padėtis: Penrose 6-1, Bisguier 5½-1½, Alexander 5½-1½, Golombek, Schmid, Hartakower po 5-2, Barden, Bogolubov po 4½-2½. Viso 17 dalyvių.

BALF Centre gautos aukos 1950 m., vasario mėn.

- Arkansas: Little Rock, F. Katilienė \$5. Connecticut: Bridgeport, Jonas Karys — \$1.00; Colchester, Mrs. J. Kutis \$10; New Britain, V. Dalangauskas \$1, Vasario 1 d. K-tas 153.50, K. Naviskas. \$2, V. Lukoševičius \$3, B. Vilčinskas \$1, A. Snarskis \$1, K. Demikis \$3; New Haven, Br. Strimaitis \$2; Putnam,

Saturno planeta su žiedu. Pati naujausia jos nuotrauka, nuimta 100 inčių teleskopu (Mount Wilson, Ca.)

kun. St. Budavas \$10; Waterbury, Veronika Šauklis \$5.

Florida: Miami, Amerikos Liet. Komitetas \$50.

Illinois: Chicago, St. Darzinskas \$1, BALF 57 skyrius \$59, J. Fabijonas \$1, Mr. & Mrs. J. Marquardt \$5, J. Totoraitis \$2; Cicero, Frank N. Norbut \$5; Kewanee, St. Bikulčius \$5; Rockford, Young Peoples' Club \$25; Waukegan, Anna Kantautas \$2.

Indiana: Indiana Harbor, John Sidage \$5; Inglefield, K. Gogelis \$5.

Massachusetts: Brockton, Brocktono Lietuviai \$234.26; Cambridge, Harvardo Universitetas \$4; Easthampton, V. Dajlydė \$12; Lynn, B. Sinkevičius \$25; Norwood, Mrs. A. Samson \$1;

So. Boston, Socialistų S-gos 60 k. \$5.

Michigan: Detroit, St. Aukštikalnis \$3, St. Leinartas \$5, Anna Yankus \$6.10; Scottville, St. Gedraitis \$1.

New Jersey: Newark, Mrs. A. Lawrence \$10, J. J. Stukas \$6; Phillipsburg, Wm. Aglan \$10.

New York: Amsterdam, J. Mockevičius \$10; Brooklyn, M. Paliučiuė \$5; Great Neck, Marija Kazlauskas \$5; New York, Magd. Kazlauskas \$10; Olean, Frank Slavinski \$5.

North Dakota: New Roskford, J. Petrusis \$1.

Ohio: Cleveland, SLA, 114 kuopa \$100, Thomas Butkus \$10, A. Beržinskas \$1, P. Glugodienė \$5.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINŲ ŠV.C. Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1298. Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Činienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W. Iždininkė — Ona Slausis, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvardakarė — M. Matejpskienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos Gl. — Elžbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.
- SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass. Protokolu Rašt. — Kazys Ruseika, 206 L St., So. Boston, Mass. Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Iždininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Marsalka — Jonas Žalkis, 787 Broadway, So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

Isigykite Paminklinę T. Kazimiero Kapucino Didelėmis Raidėmis MALDAKNYGE — ATLAIDŲ ŠALTINIS

Tai tikrai įspūdinga, patraukli ir graži maldaknygė, 574 puslapių, odos stipriais viršeliais, apskritais kampais, paauksuotais kraštais. Ant viršelio gražus dekoratyvinis lietuviškas auksinis kryžius. Maldų atlaidus patikrino Tėvas Dr. Klemensas Žalalis, O.F.M. Maldaknygės kaina \$3.75. Šioje maldaknygėje keliamųjų katalikiškųjų švenčių kalendorius siekia iki 1993 m. Tai reta maldaknygė turi tokį ilgą kalendorių. Užsisakant maldaknygę, nereikia rašyti laišką, tik iškirpe apacioje pridėtą kuponą, idėję jį konvertuoti su money orderiu ar pinigais, pasiųskite "Darbininkui", 366 West Broadway, South Boston 27, Mass. ir tuojau gausite maldaknygę.

DARBININKO Administracija, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Šiuomi siunčiu \$3.75 ir prašau prisiųsti Tėvo Kazimiero Kapucino paminklinę didelėmis raidėmis maldaknygę — ATLAIDŲ ŠALTINIS. Vardas Adresas

- 8; Great Neck, Wm. Wolf 16. Ohio: Cleveland, "Dirva" 849, BALF 38 skyrius 272; Cincinnati, Mrs. Murray 8. Pennsylvania: Erie, L. Velžienė 6; Philadelphia, A. Ozelis 60, A. Medalis 30; Port Carbon, J. Jurgelevičius 25; Tower City, W. Kasputis 60. Wisconsin: Kenosha, Šv. Petro parapija 725 sv. Canada: Ripple, Ont., P. Gulbinskas 12; Brockville, Ont., Mrs. A. Styga 15. BALF vadovybė visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja už suaukotus daiktus. Aukus, drabužius ir kitus daiktus siųskite šiuo adresu:

- 1950 m. kovo mėn. SVARAI New York: Brooklyn, P. Rimkūnienė 15, A. Tvaskienė 18, J. Cergelis 10, J. Alyta 10, Anna Zavaikai \$12. Pennsylvania: Philadelphia, John Pakalnis \$5; Sugar Notch, kun. J. Aruškevičius \$10. Wisconsin: Kenosha, Šv. Petro parapija \$12. New Jersey: Newark, Šv. Trejybės parapija 340. Wisconsin: Port Washington, Marcelė Bendikas 40. United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

GRABORIAI S. Barasevičius ir Sūnus Funeral Home 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARASEVICIUS Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykai Tel. South Boston 8-2590 A Venue 2-2484

AUKSINĖS ŠAKNELĖS Auksinės šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų akių uždegimo, nuo rožės, nuo "drugio", nuo kėpenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksinės šaknelės veikia tiksliai nesveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokią ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokių daktariškose knygose. Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Auksinių šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kūno dalis. Svaras Auksinių šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuoja \$1.00. ALEXANDER'S CO. 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

CASPER FUNERAL HOME 137 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykai Tel. SO 8-1437 South Boston 8-3960

YAKAVONIS Funeral Home 741 No. Main St. Brockton, Mass. V. YAKAVONIS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykai Tel. Brockton 8-1580

MODERNUS Casper's Grožio Salonas Rytmečiais turi pupiginimų ant permanent wave. Kurios ateis iki 10 valandos ryte, tos gaus \$10. vertės permanent už \$8. Priiame ir be apointmentų. Atidara Ketvirtadieniais ir penktadieniais vakarais. Casper's Beauty Salon 738 E. Broadway So. Boston, Mass. So. 8-4645 Casper's Beauty Salon 1047 Dorchester Ave., Dorchester, Mass. Ge 6-3668

WAITT FUNERAL HOME 30 Emerson Ave Brockton, Mass. Edward J. Waitt (Waitekūnas) Laidotuvių Direktorius Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykai Tel. Brockton 3368 WAITKUS FUNERAL HOME 197 Webster Ave., Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public) Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška kopyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite; Tel. TR-6-6434. ZALETSKAS FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS D. A. Zaltskas, F. E. Zaltskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims Dykai NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2600

DAKTARAI Tel. AV 2-4026 J. Repshis, M.D. Lietuvis Gydytojas 495 Columbia Road arti Uphams Corner Dorchester, Mass. Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

A. J. NAMAKSY Real Estate & Insurance 409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Office Tel. South Boston 8-0948 Res. 37 Oriole Street West Roxbury, Mass. TEL. PA-7-1233-W

Pristatome Alų ir Toniką Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite BORIS BEVERAGE CO. J. ARLAUSKAS, Savininkas 220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos. Myopia Club Beverage Co. Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-P

Geriausią Užėiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE Vincas Balūkonis, Savininkas. Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja. 258 West Broadway, South Boston, Mass.

BOSTONO ŽINIOS

Diakonas Juozapas Naudžiūnas

bus šventinamas į kunigus gegužės mėn. 3 d. Primicijas naujas kunigas laikys šv. Petro bažnyčioje gegužės 7 d. 9:45 v.r. Primicijos yra palaima ne vien giminėms, bet ir visai visuomenei. Bostono katalikai, tą dieną melsis ir eis prie Komunijos, dekodami Dievui už suteiktą pašaukimą iš jų tarpo (tai 37 jaunuolis iš šv. Petro parapijos išėjęs į kunigus). Per pamaldas po kiekvieną Mišių naujas kunigas teiks primicianto palaiminimą. Kas tik gali, teina į kitas Mišias, nes į primicijas bus daug užkviestų, tai sunku bus įtilpti. Tuojuo po pamaldų bus bankietas bažnytinėje salėje primiciantui pagerbti.

Tėvas Bružikas,

baigęs misijas Lawrence, pernakuojęs ir šv. Mišias atsilaukęs So. Bostone, pirmadienį, 8 v. r., išskrido orlaiviu į Chicagą. So. Bostone ves misijas, mūsų įžymus misionierius, rudenį.

p. Stasys Liepas,

Vilniaus operos artistas, neseniai persikėlęs gyventi į So. Bostoną, pirmą kartą pasirodys koncertinėje salėje — JORDAN HALL, Bostone, sekmadienį - April 30 d., 3:30 val. po pietų. p. Stasys Liepas turi gražų baritono balsą.

Redakcijos atsakymai:

M. Bilinskui, Haverhill, Mass. — Pabandykite pradėti nuo prozos, nes eilėraščiai, kad ir nusekus A. Baranauskui, ne visiems sekasi rašyti. Be to, daugumas lietuvių atmintinai moka: "Anei rašto anei drūko mums turėt neduoda. Tegul, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda". Ir daugiau tokių posmų yra Jūsų eilėraščiuose.

LIETUVIŲ TEATRAS BOSTONE

Henriko Kačinsko

dramos studija stato

Antano Gustaičio

"ŠILKINIAI PANČIAI"

I veiksmo komedija

ir

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

I veiksmo vaidyba

Dekoracijos ir kostiumai dail. Viktoro Andriūšo

Pirmas vaidinimas įvyks gegužės mėn. 7 d., 3 val. p.p. Thomas Park High School salėje. Bilietų kainos \$1.50 ir \$1.00

Federacijos Centro Katalikiškos Akeijos Vedėjas

kun. Petras Patlaba, kviečiamas Federacijos apskrities valdybos — dvasios vado kun. Jono Vaitekūno ir pirmininko Antano Daukanto, maloniai sutiko padaryti pranešimą Federacijos apskrities skyrių valdyboms bei veikėjams sekmadienį, balandžio - April 30 dieną, 7 val. vakarė, bažnytinėje salėje, West Fifth St., So. Boston, Mass.

Valdyba kviečia visus dvasiškius, skyrių valdybas bei veikėjus po lietuvių radio valandos koncerto, kuris užsibaigs 6 val. vak., susirinkti į So. Bostoną ir išklausti kun. Petro Patlabos pranešimo.

Padėka

Nuoširdžiai dėkojame p. Antanui Ivas (Ivaškevičiui), Lithuanian Agency (Real estate and mortgages), 545 Broadway, So. Boston, už paaukojamą 20 dolerių dėl sušelpimo lietuvių teisininkų, esančių Vokietijoje ir dėl ligos negalintių išemigruoti.

Lietuvos Teisinių D-ja Užsieny, Bostono Skyrius.

Tremtiniai pagerbė Šimkus

Bostono lietuvių tremtinių ratelio valdybos delegacija (St. Lizdenienė, Ad. Juodka ir Ed. Karnėnas) trečiadienį aplankė didelius tremtinių geradarius Veroniką ir Viliamą Šimkus pasveikinti jų vedybinio gyvenimo 21-rių metų sukakties proga, įteikiant adresą ir dovaną (dailią rankų darbo medinę paveiksluotą lėkštę).

Drabužių ir apavo rinkliava

Apie 5000 mūsų tautiečių tremtinių dėl nesveikatos ar senatvės negalės išemigruoti iš Europos.

IRO globai pasibaigus š.m. birželio mėn. jų ligšioliniai vargai tikrai peraus jų išekusias jėgas.

BALF, visų Amerikos lietuvių remiamas, daro visas pastangas mūsų brolių tremtyje vargū sumažinti.

Tarp kito tenka mūsų nelaiminguosius aprūpinti drabužiais ir apavu.

Kiekvienas Amerikos lietuvis gali rasti savo spintoje nereikalingą rūbą ar batus, kurių taip stinga mūsų ligoniams ir seneliams tremtyje.

BALF kviečia visus Bostono ir apylinkių lietuvius peržiūrėti savo drabužių ir apavų atsargas ir jas truputį sumažinti, atiduodant jų dalį BALF, kuris persiųs tas gerybes Europoj vargstantiems lietuviams tremtiniais.

Drabužių ir apavo rinkliavos komisiją sudaro: V. Šimkienė, A. Kropienė, P. Svilienė, J. Tumavičienė, A. Januškevičienė ir M. Stakutienė.

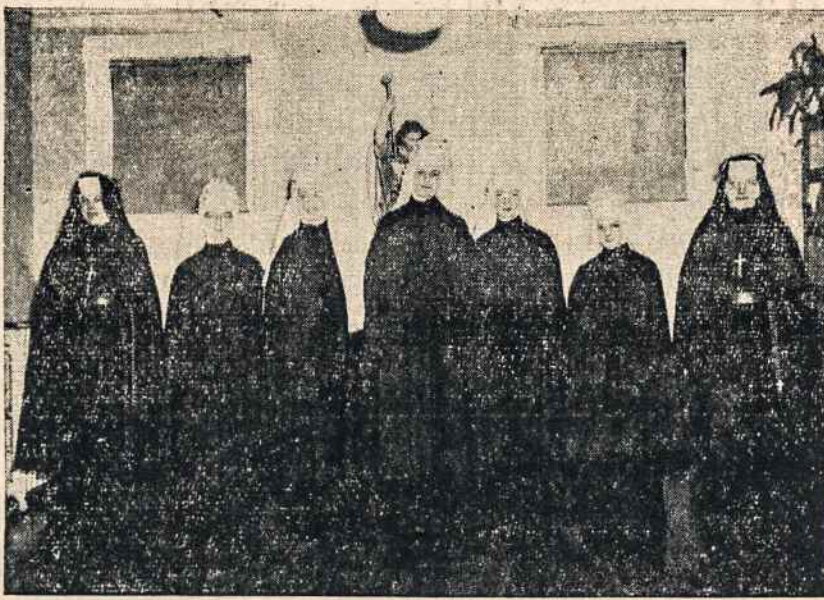
Drabužių surinkimo punktai: "Darbininko" Administracija ir šv. Petro parapijos bažnyčia.

Veronika Šimkienė,

BALF Drabužių Rinkliavos K-jos pirmininkė.

Federacijos Konferencija

Trečiadienį po šv. Teresės novenos ir Tretrininkų pamaldų, bažnytinėje salėje įvyks konferencija. Kalbės kun. P. Patlaba. Prašome katalikų, ypač veikėjų skaitlingai daly-

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys š. m. balandžio mėn. 11 d. Brockton, Mass., savo motiniškuose namuose, turėjo įvilktuvių ir įžadų šventę. Čia matome naujas seserys. Jų sukaktuvinis seimas (25 m.) įvyks Brocktone š. m. birželio 18 d.

Iš kairės: Eleanora Šilalytė, Sesuo Marija Jona; Ona Ambrozaitė, Sesuo Dominika Maria; Lorraine Vyšniauskaitė, Sesuo Patricija; Eugenija Glineckytė, Sesuo Marija Petra; Teresė Judge, Sesuo Estelle; Florence Sarokaitė, Sesui Gemma Marija; Teresė Nevornytė, Sesuo Kordija.

Lietuviams į Jordan Hall einant

Kultūrinis sezonas baigiasi. Greit prasidės piknikų eilė. Lietuvių radio valandos koncertas balandžio 30 d. Jordan Hall salėje bus be ne paskutinis šį pavasarį. Todėl jis yra vertas didžiausio dėmesio. Nepaprastas jis yra ir savo programa. Dalyvauja žymios muzikinės jėgos iš senųjų ir naujųjų ateivių. Solistės Susana Griškaitė (Griska) ir Stasė Daugėlienė, solistas Stasys Liepas, šv. Petro parapijos choras. Akomponuoja komp. Jeronimas Kačinskas ir artist. Rapolas Juška.

Kai mes ką rengiame namie, savo kolonijos centre So. Bostone, tai parengimus, pasirenkame pagal savo srovinių nusistatymą, nors tai būtų ir bendras kultūrinis rengimas. Bet to neturėtų būti, kai lietuviai pasirodo už kolonijos ribų.

Šį kartą lietuvių vardas reprezentuojamas didžiamame Bostone, Jordan Hall salėje lietuvių radio valandos koncertu balandžio 30 d. 3:30 v. po pietų. Todėl tą dieną So. Bostono ir plačios apylinkės lietuviai turi tinkamai pasirodyti kitataučių akyse, skait-

vauti. Po konferencijos įvyks Federacijos skyriaus susirinkimas. Draugijų atstovai bei valdybos malonėkite šiame Federacijos susirinkime dalyvauti.

Vaidinimas pavyko

Bal. 23 d., 3:15 v. p.p. po bažnyčia šv. Petro parapijos vaikučių būrelis Seserų mokytojų, vadovaujamas suvaidino vedamos veikalą "Fatimos Pranašystė", sulietuvintą Jono Kmito. Veikalas puikus, bėt nelengvas pastatyti. Vaikai palyginant veikalą gerai išpildė. Žiūrovai, kurių buvo apie 500 išsinešė gražų įspūdį. Jie apgailėstavo, kad tik vieną kartą šis veikalas yra vaidinamas. Žiūrėtojų tarpe buvo daug ir jaunimo. Išlaidas apmokėjus, pelno mokyklų reikalams liko apie porą šimtų dolerių.

Galima paminėti, kaip atsižymėjusius vaidintojus: Joana Neveraitė, Petrą Kazlauską, Eveliną Marcinkaitę, Antaną Kraunelį, Teresę Širkaitę, Marytę Gedmintaitę ir Dailią Mockapetrytę.

Sveikiname!

Priprasta sveikinti laimėtojus po įvykio. Šį kartą aš sveikinsiu iš kalno visus turinčius reikalą su būsimu koncertu, bal. 30 d., Jordan koncertinėje salėje.

Pirmiausiai aš sveikinu poną Antaną Kneįžį. Jis organizuoja jau ketvirtą visuomeninį muzikalų parengimą koncertinėje salėje. Jis per šešiolika metų sklandžiai vedė Lietuvių Radio Valandos programą. Nuo pat pradžios LDS organizuotės jis veikia šios sąjungos gerovei. Per trisdešimt porą metų jis dirba prie laikraščio "Darbininko".

Sveikinu taip pat kompozitorių Jeronimą Kačinską, kurs vadovaus šio koncerto programai. Jis yra netik talentingas ir atsidas muzikas bet ir uolus muzikos darbininkas. Mokyme jis nesigaili nei savęs nei laiko. Jo priežodis mokiniams yra: pirma išmok, potam giedok.

Sveikinu parapijos aukštyn žengiantį chorą, kaip koncerto dalyvį. Turiu vilčių, jei taip stropiai dirbs, matyti chorą

Dabarties Pastabos

"Isiveržė į Sovietų orą"

▼ Komunistinė "Laisvė" balandžio mėn. 21 d. numeryje stambiomis raidėmis ir pirmam puslapyje pakartojo Maskvos tvirtinimą, kad "Amerikos lėktuvai isiveržė į Sovietų orą". Šį kartą, ir norėdama Kremlį paglostyti, neperdėjo. Tas "sovietiškas oras", ar geriau "raudonos bestijos smarvė" yra išplitusi į visą pasaulį. Ją gali užuosti visur, net čia už vandenyno, "Laisvės" puslapiuose, kurie ją nešioja po lietuvių kolonijas.

Nieko nuostabaus, kad ir JAV lėktuvai, skraidydami net laisvoje teritorijoje, gali "isiveržti į Sovietų orą", kuris visokiais būdais pumpuojamas į laisvąjį pasaulį. Tos priešvinkusios oro srovės dar labiau jaučiamos aplink Sovietų Rusiją. Iš ten sklįsta į pasaulį kvapas sukrekėjusio kraujo ir pūvančių lavonų, kvapas pagiežos ir keršto, melo ir suktybių. Jis, tas "sovietiškas oras", visokiais kanalais prieina iki pačios "Laisvės", kuri be to rusiško oro tuoju užtrokštų. Viena mus tik stebina, kad "Laisvė" ir jos kompanijonė "Vilnis" rėkte rėkia, kai tik kas užsimena, kad joms abiem jau seniai reikėtų su visu savo štabu persikelti į to "sovietiško oro" gamyklą, — "gdie tak volno dyšet čelovek...". Nereikėtų tada vargti ir dusti laisvojo krašto ore. Atsivėptų nuo visokių "trabelių" ir piketininčių, kurie savo plakatais vis labiau užkiša tas dūdas, pro kurias eina "Laisvei" ir "Vilniai" tas gavinantis "sovietiškas gazas".

Kas kartą yra buvęs "sovietiška ore", daugiau to malonumo nenori. Niekas jį ir nesiveržia. Priešingai, smarvė vis ta pati skečia ir nuodija aplinką. Ar negeriau būtų "Laisvei" rašyti, kaip tas "sovietiškas oras" isiveržia į laisvą pasaulį. Žmonės bent žinotų, kas jį gadina.

darant didelį progresą meno srityje. Trokštu chore matyti kuo daugiausiai jaunuomenės.

Ant galo sveikinu koncerto gerbiamus artistus bei artistes: poną Liepą, poną Jušką, panelę Griškaitę, ponį Daugėlienę, komitetą, koncerto rėmėjus, ir dalyvius. Visi tikrai kultūringą darbą dirbę tokius nepaprastai puikius koncertus surengdami, sveikinu ir linkiu geriausias kloties.

K. V.

Matulis gavo 5 metus kalėjimo

Balandžio 18 d. aukštesniajame teisme teisėjas Allan G. Buttrick nuteisė Juozą Matulį, 37, gyv. 33 Anderson St.,

West End, nuo 3 iki 5 metų kalėjimui už ginkluotą užpuolimą ir vagystę. Juozas Matulis sausio 22 d., kaip policija praneša, sulaukė Boston Five Cents Savings banko darbininką, Warren A. Caswell ir nuo jo atėmė \$35. Ir laikrodėlį, vertės \$250. Laikrodėlį radę jo namuose. Dabar už \$35 turi sėdėti kalėjime nuo 3 iki 5 metų. Kai Matulį vedė iš teismo į kalėjimą, tai jo žmona Mrs. Annie Yasuck Matulis, 65 m. amžiaus, labai verkė ir sakė, kad jį nieko nežinojusi apie savo vyro kriminalų veiksmą.

Vestuvės

Bal. 23 d., Alena Jakavonytė, gyv. 194 Athens St., išteikėjo už Vincento Maloney.

SKAITYKITE labiausiai paveiksluotą lietuvių magazina pasauli

"LIETUVIŲ DIENOS"

Kiekviename numeryje telpa apie 30 iliustracijų iš Amerikos bei kitų pasaulio kraštų lietuvių gyvenimo. Bendradarbiauja žymūs lietuvių: profesoriai M. Biržiška, St. Kolupaila, K. Pakštas, gen. St. Raštikis, rašyt. V. Ramonas, p. Orintaitė, G. Tulauskaitė ir k. "Lietuvių Dienos" redaguoja Juozas Vitenas, buv. "Žiburių" red., M. Stark., dail. P. Puzinas.

Metinė prenumerata visuose pasaulio kraštuose \$3.00. Adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif., USA.

Atsiuntus adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinti nemokamai.

Šeštadienį, Balandžio - April 29, 7:30 val. vakare parapijos svetainėje West Fifth St., So. Boston, bus rodomi ant ekrano iš tremtinių gyvenimo Vokietijoje JUDAMIEJI PAVEIKSLAI. Filmą rodys inž. Kazys Daugėla iš Manchester.